

Bruselj, 22.3.2017
COM(2017) 142 final

2017/0063 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o krepitvi vloge organov držav članic, pristojnih za konkurenco, da bodo učinkoviteje
izvajali pravila konkurenca in zagotavljali pravilno delovanje notranjega trga**

(Besedilo velja za EGP)

{SWD(2017) 114 final}

{SWD(2017) 115 final}

{SWD(2017) 116 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Splošno ozadje

Države članice EU so ključni partnerji Evropske komisije pri izvajanju pravil konkurence Evropske unije. Nacionalni organi, pristojni za konkurenco v posameznih državah članicah EU (v nadaljnjem besedilu: NOK), so z Uredbo Sveta (ES) št. 1/2003¹ od leta 2004 pooblašteni za uporabo pravil konkurence EU vzporedno s Komisijo. NOK morajo torej uporabljati pravila konkurence EU za sporazume ali ravnanja, ki bi lahko prizadeli trgovino med državami članicami. Komisija in NOK že več kot desetletje izvajajo pravila konkurence EU v tesnem sodelovanju v okviru Evropske mreže za konkurenco, ki je bila leta 2004 izrecno ustanovljena za ta namen.

Izvajanje pravil konkurence EU, za katero so pristojni Komisija in NOK, je ključni gradnik za vzpostavitev odprtega, konkurenčnega in inovativnega notranjega trga ter bistveni dejavnik za spodbujanje zaposlovanja in rasti v pomembnih sektorjih gospodarstva, zlasti v energetske, telekomunikacijske, digitalnem in prometnem sektorju.

Pravila konkurence EU so ena od temeljnih značilnosti notranjega trga. Če pride do izkrivljanja konkurence, ni mogoče uresničiti celotnega potenciala notranjega trga in ustvariti pravih pogojev za trajnostno gospodarsko rast. Pri razvoju bolj povezanega in pravičnejšega notranjega trga je ključno učinkovito izvajanje pravil na notranjem trgu, da bodo ta pravila dala konkretne rezultate za evropske državljane. Pravila konkurence EU se zdaj izvajajo v obsegu, ki ga Komisija nikakor ne bi mogla doseči sama. Komisija in NOK so v okviru izvajanja pravil konkurence od leta 2004 skupaj sprejeli 1 000 odločitev, od tega so jih NOK sprejeli 85 %. Ukrepanje velikega števila organov ima veliko močnejši, učinkovitejši in bolj odvračilen učinek za podjetja, ki bi jih mikalo kršiti pravila konkurence EU. Komisija običajno preiskuje primere protikonkurenčnega ravnanja in sporazume, ki vplivajo na konkurenco v treh ali več državah članicah, ali pri katerih je koristno, da se določi precedens, ki velja za vso EU. NOK so običajno primerna instanca za ukrepanje pri kršitvah z bistvenim vplivom na konkurenco na ozemlju njihove države, saj imajo ustrezno znanje o tem, kako delujejo trgi v njihovi državi članici. To znanje je neprecenljivo pri izvajanju pravil konkurence. Ukrepanje na nacionalni ravni spodbuja podporo širše družbe za izvajanje pravil konkurence.

Razlogi za predlog in njegovi cilji

Zmožnosti NOK za učinkovitejšo izvajanje pravil konkurence EU še niso v celoti izkoriščene. Uredba (ES) št. 1/2003 ne obravnava sredstev in instrumentov, s katerimi naj bi NOK uporabljali pravila konkurence EU, in mnogi med njimi nimajo na voljo vseh sredstev in instrumentov, ki bi jih potrebovali za učinkovito izvajanje členov 101 in 102 PDEU.

1. Nekateri NOK nimajo na voljo izvršljivih jamstev, da bi lahko pravila konkurence EU uporabljali neodvisno, tj. ne da bi morali pri tem upoštevati navodila javnih ali zasebnih subjektov. Prenekateri NOK se spopada s premajhnimi človeškimi in finančnimi viri. Vse to lahko vpliva na zmožnost NOK za učinkovito izvajanje. Nekateri NOK na primer nimajo možnosti, da bi sočasno izvajali preglede pri vseh

---

¹ Uredba Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe (UL L 1, 2003, str. 1).

članih domnevnega kartela, zaradi česar imajo preostali člani kartela dovolj časa, da uničijo dokaze in ubežijo odkritju. Spet drugi NOK nimajo ustreznih forenzičnih orodij za preiskavo digitalnih medijev, da bi lahko pridobivali dokaze o kršitvah.

2. Številni NOK nimajo vseh potrebnih orodij za učinkovito odkrivanje in obravnavo kršitev konkurenčnega prava. Nekateri NOK nimajo ključnih preiskovalnih pooblastil, na primer za zbiranje dokazov, shranjenih na mobilnih telefonih, prenosnih računalnikih, tabličnih računalnikih ipd. – kar je v digitalni dobi velika pomanjkljivost. Njihova preiskovalna pooblastila pogosto nimajo nobenega učinka, ker jih ne podpirajo učinkovite sankcije za podjetja, ki teh pooblastil ne spoštujejo.

3. NOK nimajo vedno možnosti naložiti učinkovitih glob. V nekaterih državah članicah jim nacionalna zakonodaja preprečuje, da bi naložili učinkovite globe za kršitve konkurenčnega prava EU, na primer ker se ponekod podjetja lahko že s prestrukturiranjem izognejo plačilu globe. Spet v drugih državah članicah se za kršitev členov 101 in 102 PDEU naložijo le nizke globe ali pa se te sploh ne naložijo. Raven naloženih glob se med državami članicami zelo razlikuje in kazni za enako kaznivo dejanje je lahko v eni državi članici veliko višja kot v drugi, pri čemer te razlike ni mogoče upravičiti z objektivnimi okoliščinami.

4. Programi prizanesljivosti so ključno orodje za odkrivanje kartelov. Podjetja spodbujajo, naj v zameno za popolno ali delno imuniteto pred globami zagotovijo koristne informacije o kartelih, v katerih so bila udeležena. Podjetja, ki razmišljajo o vložitvi prijave zaradi prizanesljivosti, potrebujejo zadostno mero pravne varnosti, da bi imela interes sodelovati s pristojnimi organi. To še zlasti velja v primerih, ko podjetja vložijo prijavo zaradi prizanesljivosti v različnih državah članicah, ker kartel vpliva na več jurisdikcij. Vendar pa razlike med programi prizanesljivosti po Evropi odvrta podjetja, da bi razkrila svojo udeležbo v kršitvah in zagotovila dokaze o takšnih protikonkurenčnih ravnanjih.

5. Zaradi vrzeli in omejitev pri orodjih in jamstvih, ki so na voljo NOK, je oslavljen tudi sistem vzporednih pooblastil za izvajanje členov 101 in 102 PDEU, ki je zasnovan na tesnem sodelovanju v okviru Evropske mreže za konkurenco. Ta sistem temelji na zaupanju, da se lahko organi medsebojno zanesejo, da bodo izvedli ukrepe za ugotavljanje dejstev v imenu drug drugega. Vendar to načelo ne deluje najbolje, dokler nekateri NOK še vedno nimajo na voljo zadostnih orodij za ugotavljanje dejstev. Poleg tega je zaradi različnih vrzeli v zmožnosti NOK, da zagotavljajo medsebojno pomoč, oslavljen tudi evropski sistem izvajanja politike konkurence, ki po zasnovi deluje kot skladna celota. Upravni NOK na primer ne morejo zaprositi za čezmejno izvršitev glob, ki so jih naložili, kadar kršitelj ni zakonito prisoten na ozemlju njihove države članice. V današnji digitalni dobi lahko številna podjetja svoje proizvode ali storitve prek interneta prodajajo kupcem v različnih državah članicah, vendar so morda zakonito prisotna samo v eni državi članici. Takšna podjetja imajo trenutno varno zatočišče pred plačilom globe.

Zaradi teh vrzeli in omejitev pri orodjih in jamstvih, ki so na voljo NOK, so lahko izidi postopkov za podjetja, ki so udeležena pri teh protikonkurenčnih ravnanjih, zelo različni in sicer odvisno od države članice, v kateri poslujejo: morda se pravila v skladu s členoma 101 in 102 PDEU za posamezno podjetje sploh ne bodo izvajala ali pa bo njihovo izvajanje neučinkovito, ker na primer ni mogoče pridobiti dokazov za protikonkurenčna ravnanja ali pa ker se lahko podjetje izogne obveznosti plačila globe. Zaradi neenakega izvajanja pravil konkurence EU se izkrivlja konkurenca na notranjem trgu in slabi sistem decentraliziranega izvajanja, ki je bil vzpostavljen z Uredbo (ES) št. 1/2003.

Zato je potreben zakonodajni predlog, ki bo NOK omogočil učinkovitejše izvajanje pravil konkurence EU in jim zagotovil ustrezna jamstva za neodvisno delovanje ter vire kot tudi pooblastila za izvajanje pravil in naložitev glob. Z odpravo nacionalnih ovir, ki NOK preprečujejo učinkovito izvajanje pravil konkurence, se bo odpravilo izkrivljanje konkurence na notranjem trgu in preprečilo, da bi bili potrošniki in podjetja, vključno z MSP, zaradi takšnih ukrepov še naprej v slabšem položaju ali pa da bi jim ti ukrepi škodovali. Poleg tega se bodo z okrepljeno zmožnostjo NOK, da si medsebojno učinkovito pomagajo, zagotovili bolj enakovredni konkurenčni pogoji in zaščitilo tesno sodelovanje v okviru Evropske mreže za konkurenco.

Predlog je del delovnega programa Komisije za leto 2017² in temelji na izkušnjah pri izvajanju, ki so bile v okviru Evropske mreže za konkurenco pridobljene od leta 2004.

Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

Predlog bo dopolnil Uredbo (ES) št. 1/2003, saj krepitev vloge NOK, da bodo ti lahko učinkovito izvajali pravila konkurence, pomeni, da bo uresničen celoten potencial decentraliziranega sistema izvajanja, vzpostavljenega z navedeno uredbo. Zlasti se bo s predlogom udejanjila zahteva iz člena 35 Uredbe (ES) št. 1/2003, v skladu s katero morajo države članice določiti NOK tako, da so učinkovito izpolnjene določbe navedene uredbe. Z zagotovitvijo učinkovitih pooblastil NOK za odločanje in naložitev glob bodo popolnoma upošteevane in podrobneje razdelane zahteve iz člena 5 Uredbe (ES) št. 1/2003, ki NOK podeljuje pravico do sprejetja odločitev in naložitve glob pri uporabi členov 101 in 102 PDEU. Z zagotovitvijo učinkovitih pooblastil NOK za ugotavljanje dejstev bo v celoti upošteevana obveznost iz člena 22 Uredbe (ES) št. 1/2003, v skladu s katero morajo biti posamezni NOK sposobni izvajati takšne ukrepe v imenu drugih NOK v okviru Evropske mreže za konkurenco. Komisija v svojem sporočilu iz leta 2016 *Pravo EU: z boljšo uporabo do boljših rezultatov*³ poudarja pomen trdnega, uspešnega in učinkovitega sistema izvajanja, ki bi zagotovil, da države članice pravo EU v celoti uporabljajo, izvajajo in izvršujejo. Opozarja, da je izvajanje prava EU še vedno izziv in poziva k večji osredotočenosti na izvajanje, da bi se tako uresničili cilji splošnega interesa.

Skladnost z drugimi politikami Unije

Predlog je v celoti skladen in združljiv z veljavnimi politikami Unije na drugih področjih, zlasti tistih, ki NOK ali Evropski mreži za konkurenco podeljujejo posebno posvetovalno vlogo ali pa vlogo sodelovanja, spremljanja, poročanja ali odločanja⁴.

---

² COM(2016) 710 final.

³ Sporočilo Komisije – Pravo EU: z boljšo uporabo do boljših rezultatov, C/2016/8600 (UL C 18, 19.1.2017, str. 10).

⁴ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2002/21/ES z dne 7. marca 2002 o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (UL L 108, 2002, str. 33); Direktiva 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES (UL L 211, 2009, str. 55); Uredba (ES) št. 1211/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o ustanovitvi Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) in Urada (UL L 337, 2009, str. 1); Uredba (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (UL L 326, 2011, str. 1); Direktiva 2012/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o vzpostavitvi enotnega evropskega železniškega območja (UL L 343, 2012, str. 32); Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L 347, 2013,

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

Pravna podlaga

Predlog temelji na členih 103 in 114 PDEU, ker je namenjen uresničitvi več ciljev, ki so med seboj neločljivo povezani. Ti cilji so: (1) uveljavljati načela iz členov 101 in 102 PDEU s krepitvijo vloge NOK, da bodo ti lahko učinkoviteje izvajali pravila konkurence; (2) zagotoviti, da ne prihaja do izkrivljanja konkurence na notranjem trgu ter da potrošniki in podjetja niso v slabšem položaju zaradi nacionalnih zakonov in ukrepov, ki NOK preprečujejo učinkovito izvajanje pravil; (3) poskrbeti, da so enaka jamstva in instrumenti določeni v nacionalnem konkurenčnem pravu, kadar se slednje uporablja vzporedno s členoma 101 in 102 PDEU, da bi se tako zagotovili pravna varnost in enaki konkurenčni pogoji; ter (4) uvesti učinkovita pravila o medsebojni pomoči, da bi se zagotovilo nemoteno delovanje notranjega trga in sistema tesnega sodelovanja v okviru Evropske mreže za konkurenco.

Zagotavljanje sredstev in instrumentov za NOK, da bi lahko ti učinkoviteje izvajali člena 101 in 102 PDEU, spada na področje uporabe člena 103(1) PDEU, ker je namenjeno zagotavljanju popolne učinkovitosti pravil konkurence. V skladu s členom 103(1) Svet sprejme uredbo ali direktivo „za uveljavitev načel iz členov 101 in 102“. Takšni ukrepi se zlasti lahko sprejmejo na podlagi člena 103(2)(e) PDEU za „določitev razmerja med nacionalnimi zakonodajami in določbami, ki jih vsebuje ta oddelek ali ki so bile sprejete v skladu s tem členom,“ ter na podlagi člena 103(2)(a) za „zagotovitev upoštevanja prepovedi iz členov 101(1) in 102 z določitvijo glob in periodičnih denarnih kazni“.

Vendar pa ta pravna podlaga sama po sebi ne zadošča, saj jo tako namen kot vsebina predlagane direktive presegata. Neodvisen cilj predlagane direktive je okrepiti delovanje notranjega trga (1) z obravnavo nacionalnih predpisov, zaradi katerih NOK ne morejo učinkovito izvajati pravil konkurence, s čimer se bo dosegla bolj enakovredna raven zaščite podjetij in potrošnikov po Evropi; (2) z zagotovitvijo, da so enaka jamstva in instrumenti določeni v nacionalnem konkurenčnem pravu, kadar se slednje uporablja vzporedno s členoma 101 in 102 PDEU, da se tako zagotovijo pravna varnost in enaki konkurenčni pogoji; ter (3) z uvedbo učinkovitih pravil o medsebojni pomoči, da se zagotovi nemoteno delovanje notranjega trga in sistema tesnega sodelovanja v okviru Evropske mreže za konkurenco.

V nekaterih državah članicah nacionalna zakonodaja preprečuje NOK, da bi podjetjem naložili učinkovite globe zaradi kršitev pravil konkurence EU. Podjetja, ki kršijo konkurenčno pravo in so prisotna v državah članicah, kjer NOK nimajo učinkovitih pooblastil za naložitev glob, so tako zaščiteni pred sankcijami in nimajo močne spodbude, da bi poslovala v skladu s pravili konkurence EU. To prispeva k še večjemu izkrivljanju trgov po vsej Evropi in slabi notranji trg. Poleg tega so lahko podjetja zaradi razlik med državami članicami v temeljnih načelih nacionalnih programov prizanesljivosti deležna različne obravnave, odvisno od tega, kateri organ ukrepa. Zato se samo z ukrepanjem na ravni EU lahko določijo skupna temeljna načela za odobritev prizanesljivosti in s tem zagotovijo bolj enakovredni konkurenčni pogoji za podjetja.

Podobno lahko nacionalne zakonodajne omejitve ali vrzeli preprečujejo NOK, da bi učinkovito pridobivali dokaze. Ukrepi, s katerimi se slabi neodvisnost NOK ali omejijo njihovi viri, vedno izhajajo iz samih držav članic. Omejitve neodvisnega delovanja NOK so

---

str. 671); Uredba (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa in razveljavitvi Sklepa Komisije 2005/909/ES (UL L 158. 2014, str. 77).

lahko posledica želje, da bi se izvajal večji nadzor nad odločanjem organa. Sposobnost vlade za vplivanje ali izvajanje pritiska na NOK lahko povzroči, da nad potrebo po dobrem izvajanju konkurenčnega prava, ki je pravno in ekonomsko argumentirano, prevladajo politični dejavniki, s čimer se povzroča škoda podjetjem, ki delujejo na notranjem trgu.

Zaradi opisanih vrzeli in omejitev pri orodjih in jamstvih, ki so na voljo NOK, se lahko zgodi, da se pravila v skladu s členoma 101 in 102 PDEU za podjetja, ki so udeležena pri teh protikonkurenčnih ravnanjih, sploh ne bodo izvajala ali pa bo njihovo izvajanje neučinkovito, ker na primer ni mogoče pridobiti dokazov za protikonkurenčna ravnanja ali pa ker se lahko podjetja izognejo obveznosti plačila globe. Podjetja ne morejo uspešno konkurirati, če obstajajo varna zatočišča za protikonkurenčna ravnanja. To jih odvrta od vstopa na takšne trge in od uveljavljanja svojih pravic do ustanavljanja ter zagotavljanja blaga in storitev na teh trgih. Potrošniki iz držav članic z nižjimi ravnmi izvajanja pravil konkurence niso deležni koristi, ki jih ima učinkovito izvajanje teh pravil v smislu preprečevanja protikonkurenčnega ravnanja, zaradi katerega so cene blaga in storitev umetno visoke. Neenako izvajanje členov 101 in 102 PDEU po Evropi tako izkrivlja konkurenco na notranjem trgu in slabi njegovo pravilno delovanje.

Predlagana direktiva obravnava približevanje nacionalnih zakonodaj tudi tako, da njeno področje uporabe zajema uporabo nacionalnih pravil konkurence. V praksi večina NOK v isti zadevi uporablja določbe nacionalnega konkurenčnega prava vzporedno s členoma 101 in 102 PDEU. Predlagana direktiva bo neizogibno vplivala na določbe nacionalnega konkurenčnega prava, ki jih NOK uporabljajo vzporedno. Poleg tega NOK pri sprejetju preiskovalnih ukrepov v zgodnji fazi postopka pogosto težko vedo, ali obstaja vpliv na trgovino, ki je povod za uporabo konkurenčnega prava EU. Zato morajo domnevati, da se lahko uporabljajo tako nacionalna pravila konkurence kot tudi pravila konkurence EU. To pomeni, da kadar bodo NOK uporabili pooblastila, ki so v predlogu določena za pridobivanje digitalnih dokazov, bodo to storili za morebitno uporabo tako zakonodaje EU kot nacionalne zakonodaje. Zato je težko, če ne celo nemogoče, ločiti uporabo nacionalnega prava od vzporedne uporabe členov 101 in 102 PDEU. Če v nacionalnem pravu, kadar se to uporablja vzporedno s členoma 101 in 102 PDEU, ne bi bila določena enaka jamstva in instrumenti, bi se s tem povzročila pravna negotovost in ogrozili enaki konkurenčni pogoji. Da bi bila poleg tega zaščita gradiva v zvezi s prizanesljivostjo in poravnavo smiselna, se mora uporabljati ne le v času, ko teče postopek pred NOK za uporabo členov 101 in 102 PDEU, ampak tudi v postopku pri samostojni uporabi enakovrednih določb nacionalnega prava.

Zaradi vrzeli in omejitev pri zmogljivosti NOK, da zagotavljajo medsebojno pomoč, se slabi tudi evropski sistem izvajanja politike konkurence, ki po zasnovi deluje kot skladna celota. Večina NOK na primer ne more obveščati o ključnih ukrepih za izvajanje ali zaprositi za čezmejno izvršitev glob, ki so jih naložila, kadar kršitelj ni zakonito prisoten na njihovem ozemlju. Takšna podjetja imajo trenutno varno zatočišče pred plačilom globe. Posledično se zaradi neučinkovitega izvajanja pravil izkrivlja konkurenca za podjetja, ki spoštujejo zakone, in spodkopava zaupanje potrošnikov v notranji trg, zlasti v digitalnem okolju. Za zagotavljanje enakih konkurenčnih pogojev po vsej Evropi in za preprečevanje izkrivljanja konkurence je ključno, da se navedene razlike odpravijo z uvedbo sistema za čezmejno obveščanje o predhodnih ugovorih glede domnevnih kršitev členov 101 in 102 PDEU ter o odločitvah o uporabi teh členov, pa tudi o čezmejni izvršitvi glob, ki jih naložijo upravni NOK. Podobno bi bilo treba za zagotovitev nemotenega delovanja sistema vzporednih pooblastil v okviru Evropske mreže za konkurenco uporabo nacionalnih predpisov o zastaralnih rokih prekiniti za čas trajanja postopka pred NOK druge države članice ali pred Komisijo.

Približevanje nacionalnih zakonodaj na podlagi teh konkretnih ciljev, ki so v celoti upoštevani v besedilu predlagane direktive, presega uveljavljanje členov 101 in 102 PDEU in se nanaša širše na pravilno delovanje notranjega trga.

Predlog direktive tako v smislu namena kot vsebine sledi dvojnemu cilju: učinkovitemu izvajanju politike konkurence EU ter pravilnemu delovanju notranjega trga. Ta vidika sta neločljivo povezana, saj zagotavljanje, da lahko NOK učinkovito izvajajo pravila konkurence, neizogibno pomeni sprejetje zakonodajnih ukrepov za odpravo ovir v nacionalnih zakonodajah, ki povzročajo razlike v izvajanju in s tem prispevajo k izkrivljanju konkurence na notranjem trgu. Potrošniki in podjetja tako ne bodo več v slabšem položaju zaradi nacionalne zakonodaje in nacionalnih ukrepov, ki NOK preprečujejo, da bi učinkovito izvajali zadevna pravila. Zaradi potrebe po pravni varnosti in enakih konkurenčnih pogojih morajo biti NOK na voljo enaka jamstva in instrumenti za uporabo določb nacionalnega konkurenčnega prava, kadar se te uporabljajo vzporedno s členoma 101 in 102 PDEU. Poleg tega so za zagotovitev bolj enakovrednih konkurenčnih pogojev in zaščito sistema vzporednih pooblastil v okviru Evropske mreže za konkurencu potrebni učinkoviti čezmejni mehanizmi za medsebojno pomoč. Ti cilji so resda različni, vendar so med seboj prepleteni in jih ni mogoče doseči ločeno s sprejetjem dveh različnih pravnih aktov. Ni na primer izvedljivo, da bi predlagano direktivo razdelili v dva instrumenta: enega na podlagi člena 103 PDEU, ki bi NOK zagotovil sredstva in instrumente, potrebne za uporabo členov 101 in 102 PDEU, ter drugega na podlagi člena 114 PDEU, ki bi od držav članic zahteval, da določijo enaka pravila za uporabo nacionalnega konkurenčnega prava, kadar se slednje uporablja vzporedno s pravili konkurence EU. Zaradi opisanih razlogov predlog temelji tudi na členu 114 PDEU.

Subsidiarnost

Z Uredbo (ES) št. 1/2003 je bil vzpostavljen decentraliziran sistem za izvajanje pravil konkurence, vendar potencial tega sistema še ni v celoti uresničen. S predlagano direktivo bi se zagotovili učinkoviti rezultati izvajanja pravil konkurence na nacionalni ravni, saj bi se NOK zagotovila jamstva in instrumenti, ki jih potrebujejo za učinkovito izvajanje.

NOK uporabljajo pravila s čezmejno razsežnostjo

Za odpravo ugotovljenih težav bi bilo treba ukrepati na ravni EU, saj NOK uporabljajo pravila EU, ki imajo čezmejno razsežnost. Ukrepi NOK za izvajanje pravil konkurence v eni državi članici lahko vplivajo na konkurencu, podjetja in potrošnike v drugih državah članicah, ker npr. kartel, ki deluje na območju posamezne države, običajno izključuje konkurente iz drugih držav članic. Če NOK nimajo na voljo potrebnih sredstev in instrumentov za izvajanje pravil konkurence (npr. če nimajo virov), ima to lahko neposredne negativne posledice za potrošnike in podjetja v državi članici zadevnega NOK, pa tudi v drugih državah članicah, poleg tega pa lahko to negativno vpliva tudi na sposobnost sodelovanja NOK po vsej Evropi. Posamezna država članica ne more rešiti težave s pomanjkanjem sredstev in instrumentov, s katero se spopada NOK v drugi državi članici, zato se lahko ta težava reši samo z ukrepanjem na ravni EU.

Zagotavljanje učinkovitega čezmejnega sodelovanja

Samo z ukrepanjem na ravni EU se lahko zagotovi zadovoljivo delovanje sistema sodelovanja, vzpostavljenega z Uredbo (ES) št. 1/2003. Eden glavnih elementov Uredbe (ES) št. 1/2003 je določitev mehanizmov sodelovanja, ki NOK omogočajo preiskovanje domnevnih kršitev zunaj njihove države članice. Posamezni NOK lahko zaprosi drug NOK, da v njegovem imenu izvede preiskovalne ukrepe in pridobi dokaze, ki so na ozemlju države

članice tega drugega NOK. Kot je že bilo pojasnjeno, ta mehanizem ne deluje dobro, dokler nimajo vsi NOK učinkovitih pooblastil, na podlagi katerih bi lahko opravljali preglede ali zahtevali informacije. Tudi to težavo je težko reševati na nacionalni ravni. Če mora na primer NOK v državi članici A pridobiti dokaze od podjetij, ki so na ozemlju države članice B, NOK v državi članici B pa nima učinkovitih pooblastil, da bi pridobil te dokaze, država članica A glede tega ne more kaj dosti narediti.

Medsebojna povezanost programov prizanesljivosti, ki jih po Evropi uporabljajo organi, pristojni za konkurenco

Programi prizanesljivosti so medsebojno povezani, saj podjetja redno vlagajo prijave v več jurisdikcijah EU in potrebujejo jamstva glede čezmejne pravne varnosti. Izkušnje iz zadnjih desetih let kažejo, da države članice takšne čezmejne pravne varnosti ne morejo zadovoljivo doseči s posamičnim ukrepanjem. Zaradi razlik v programih prizanesljivosti so izidi za prijavitelje, ki vložijo prijavo zaradi prizanesljivosti, še vedno različni v smislu tega, ali se jim sploh prizna imuniteta pred globo oz. vsaj znižanje globe. Podjetja, ki razmišljajo o prijavi kartelnega ravnanja v več jurisdikcijah v zameno za prizanesljivejšo obravnavo, ne morejo z gotovostjo vedeti, ali bodo imela od tega koristi, in če da, v kolikšnem obsegu. Za zagotovitev, da bo v vseh državah članicah na voljo sistem za prizanesljivost in da se bo uporabljal na podoben način, je potrebno ukrepanje na ravni EU.

Nacionalna zakonodaja lahko prepreči NOK, da bi bili učinkovitejši pri izvajanju pravil konkurence

Kot je že bilo pojasnjeno v oddelku o pravni podlagi, nacionalna zakonodaja lahko prepreči NOK, da bi bili dovolj neodvisni ter imeli na voljo učinkovita orodja za odkrivanje kršitev in naložitev učinkovitih glob podjetjem zaradi kršitve pravil konkurence EU. To vprašanje je zato treba obravnavati z ukrepanjem na ravni EU.

Glede na izkušnje ni verjetno, da bodo NOK dobili vsa potrebna orodja, če za to ne bo poskrbljeno z zakonodajo na ravni EU

Za spodbujanje prostovoljnih ukrepov na nacionalni ravni so se večinoma uporabljali mehki ukrepi, vendar pa več NOK še vedno nima jamstev in instrumentov za učinkovito izvajanje pravil konkurence. Po več kot desetletju se ne zdi verjetno, da se bodo zgodile spremembe, ki so potrebne za izboljšanje delovanja sistema decentraliziranega izvajanja iz Uredbe (ES) št. 1/2003 in za krepitev vloge NOK, da bi ti lahko učinkoviteje izvajali pravila konkurence. To pomeni, da številni NOK še vedno ne bodo imeli na voljo nekaterih ključnih orodij za odkrivanje in sankcioniranje kršitev ali pa ne bodo imeli zadostnih virov, zaradi česar bo ovirano pravilno delovanje decentraliziranega sistema, vzpostavljenega z Uredbo (ES) št. 1/2003.

Če povzamemo, obstoječi nacionalni okviri na področju konkurence ne bodo sami po sebi omogočili NOK, da učinkoviteje izvajajo pravila konkurence EU po vsej Uniji. Poleg tega Komisija ne more uveljavljati nobenih zahtev na ravni EU v zvezi z orodji za preiskovanje in sankcioniranje, viri in institucionalno strukturo NOK, kadar ti izvajajo pravila konkurence EU, če takšne zahteve niso predpisane. Zato se lahko le s pobudo na ravni EU omogoči NOK, da učinkoviteje izvajajo pravila konkurence, in sicer jim je treba zagotoviti, da imajo na voljo učinkovitejša sredstva in instrumente za uporabo pravil konkurence EU.

Sorazmernost

Predlog za večino vidikov določa minimalne standarde za krepitev vloge NOK, da bi ti lahko učinkovito izvajali pravila konkurence EU. S tem se zagotavlja ustrezno ravnovesje med izpolnjevanjem splošnih in specifičnih ciljev predloga, ne da bi se pri tem neupravičeno posegalo v nacionalne tradicije. Države članice bodo lahko še naprej določale višje standarde in svoja pravila prilagajale nacionalnim posebnostim. Še naprej bodo na primer same odločale o zasnovi, organizaciji in financiranju svojih organov, pristojnih za konkurenco, pod pogojem da je zagotovljena učinkovitost teh organov. Poleg tega se s predlagano direktivo tudi v celoti spoštuje izbira tistih držav članic, ki so se odločile za sodni model izvajanja pravil konkurence.

Z vidika dodane vrednosti izvajanja pravil konkurence je treba določiti podrobnejša pravila samo v zvezi s pogoji za odobritev prizanesljivosti v primeru skrivnih kartelov. Podjetja bodo razkrila informacije o skrivnih kartelih, pri katerih so bila udeležena, le če bodo imela zadostno pravno varnost glede tega, ali jim bo priznana imuniteta pred globami. Potencialni prijavitelji zaradi prizanesljivosti se zaradi precejšnjih razlik med programi prizanesljivosti, ki se uporabljajo v državah članicah, srečujejo s pravno negotovostjo, zaradi česar se lahko zmanjša njihova pripravljenost, da zaprosijo za prizanesljivost. Če bi lahko države članice uporabljale bodisi manj bodisi bolj omejevalna pravila za prizanesljivost na področju, ki ga zajema ta direktiva, to ne bi bilo le v nasprotju s ciljem ohranjanja spodbud za morebitne prijavitelje, katerega končni cilj je učinkovitejše izvajanje konkurence v Uniji, ampak bi lahko ogrozilo tudi enake konkurenčne pogoje za podjetja, ki poslujejo na notranjem trgu.

Pristop, ki je uporabljen v predlogu, omogoča čim večjo učinkovitost NOK ob čim manjšem poseganju v nacionalne posebnosti, saj so najpodrobnejša pravila omejena na tisto, kar je nujno potrebno za spodbuditev učinkovitega izvajanja.

Tak uravnotežen pristop ne bo pomenil radikalnega odstopanja od splošne zahteve prava EU, da morajo države članice zagotoviti učinkovite postopke in sankcije za izvajanje pravil EU, temveč bo njen logičen razvoj. V skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije mora nacionalna zakonodaja zagotoviti polni učinek konkurenčnega prava EU⁵. Sodišče je poleg tega razsodilo, da podrobna nacionalna postopkovna pravila za delovanje NOK ne smejo ogroziti doseganja cilja Uredbe (ES) št. 1/2003, ki je zagotoviti, da ti organi učinkovito uporabljajo člena 101 in 102 PDEU⁶.

Izbira instrumenta

Cilj predloga direktive je povečati učinkovitost NOK na način, ki ne določa enotne splošnoveljavne rešitve, temveč dopušča, da se upoštevajo pravne tradicije in institucionalne posebnosti držav članic. Zato je direktiva najprimernejši instrument za zagotavljanje, da bodo imeli NOK jamstva, ki jih potrebujejo za učinkovitejše izvajanje pravil o konkurenci, obenem pa ne bi bilo neupravičenega poseganja v nacionalne posebnosti in tradicije. Za razliko od uredbe bo z direktivo državam članicam prepuščena izbira najprimernejših sredstev za izvajanje ukrepov iz direktive. Poleg tega je direktiva prilagodljivo orodje, s katerim se lahko zagotovi, da bodo imeli NOK potrebna jamstva za neodvisno delovanje in vire ter pooblastila za izvajanje pravil in naložitev glob, obenem pa se državam članicam dopušča možnost, da določijo višje standarde, če to želijo.

⁵ Sodba v zadevi C-557/12, *Kone AG proti ÖBB Infrastruktur AG*, EU:C:2014:1317, točka 32.

⁶ Sodba v zadevi C-439/08, *Vlaamse federatie van verenigingen van Brood- en Banketbakers, Ijsbereiders en Chocoladebewerkers (VEBIC) VZW*, EU:C:2010:739, točki 56 in 57.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje

Komisija je v letih 2013 in 2014 ocenila delovanje Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003. Na podlagi rezultatov te ocene je leta 2014 v svojem sporočilu o desetih letih izvrševanja protimonopolnega prava v okviru Uredbe (ES) št. 1/2003 ugotovila, da bi bilo mogoče povečati učinkovitost NOK pri izvajanju zadevnih pravil. Opredelila je vrsto področij, na katerih bi lahko z ukrepi izboljšali zmožnost NOK za učinkovito izvajanje, in sicer bi bilo treba tovrstnim organom zagotoviti, da (1) razpolagajo z ustreznimi viri in so dovolj neodvisni, (2) imajo na voljo paleto učinkovitih orodij, (3) lahko naložijo učinkovite globe in (4) imajo na voljo učinkovite programe prizanesljivosti⁷.

Sporočilo iz leta 2014 temelji na poročilu o petih letih delovanja Uredbe (ES) št. 1/2003, ki je navedlo, da je krepitev moči NOK pri soizvajanju pravil konkurence EU pozitivno prispevala k močnejšemu izvajanju⁸. Vendar je tudi ugotovilo, da obstajajo možnosti za izboljšave, zlasti z vidika zagotovitve, da imajo NOK na voljo učinkovita pooblastila za izvajanje ter orodja za naložitev glob.

Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi

Komisija je med 4. novembrom 2015 in 12. februarjem 2016 vodila javno posvetovanje v obliki raziskave EU, ki je bila razdeljena na dva dela: na splošna vprašanja za nespecializirane zainteresirane strani ter na vprašanja za zainteresirane strani s temeljitejšim znanjem in izkušnjami z vprašanji na področju konkurence.

Posvetovanje je potekalo po objavi sporočila o desetih letih izvrševanja protimonopolnega prava v okviru Uredbe (ES) št. 1/2003, v katerem je Komisija opredelila vrsto področij, na katerih bi lahko z ukrepi okrepili vlogo NOK pri izvajanju pravil konkurence EU. Zato so bila v drugem delu posvetovanja obravnavana štiri ključna vprašanja: (i) viri in neodvisnost NOK, (ii) paleta orodij za izvajanje, ki so na voljo NOK, (iii) pooblastila NOK za naložitev glob podjetjem in (iv) programi prizanesljivosti.

Prejetih je bilo 181 odgovorov, ki so jih predložile različne zainteresirane strani iz EU in zunaj nje, med njimi fizične osebe, odvetniške pisarne in svetovalna podjetja, podjetja in industrijska združenja, potrošniške organizacije, univerze in z njimi povezane raziskovalne ustanove, nevladne organizacije, možganski trusti, sindikati ter javni organi, vključno z različnimi ministrstvi in NOK.

76 % sodelujočih je menilo, da bi lahko NOK storili več za izvajanje pravil konkurence EU, kot trenutno počno. Poleg tega jih je 80 % menilo, da bi bilo treba sprejeti ukrepe za okrepitev zmožnosti NOK za izvajanje. Po kategorijah zainteresiranih strani so se s potrebo po

⁷ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu – Deset let izvrševanja protimonopolnega prava v okviru Uredbe št. 1/2003: Dosežki in pričakovanja za prihodnost (COM(2014) 453) ter spremna delovna dokumenta služb Komisije: Deset let izvrševanja protimonopolnega prava v okviru Uredbe št. 1/2003 (SWD(2014) 230) in Močnejše uveljavljanje pravil konkurence s strani organov držav članic za varstvo konkurence: institucionalna in proceduralna vprašanja (SWD(2014) 231), <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/legislation/regulations.html>.

⁸ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu – Poročilo o delovanju Uredbe št. 1/2003 (COM(2009) 206 final) in spremni delovni dokument služb Komisije (SEC(2009) 574 final), <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/legislation/regulations.html>.

ukrepanju strinjale vse univerze in z njimi povezane raziskovalne ustanove, potrošniške organizacije, sindikati in NOK, ki so sodelovali v javnem posvetovanju, 86 % nevladnih organizacij, 84 % svetovalnih podjetij / odvetniških pisarn, 77 % podjetij / MSP / mikropodjetij / samostojnih podjetnikov, 67 % možganskih trustov in 61 % industrijskih združenj. 64 % predstavnikov zainteresiranih strani, sodelujočih v javnem posvetovanju, je menilo, da bi bila najboljša možnost kombinacija ukrepov EU in držav članic, 19 % jih je menilo, da bi bili najprimernejši zgolj ukrepi EU, 8 % pa jih je podprlo zgolj nacionalne ukrepe⁹.

Poleg javnega posvetovanja sta Odbor Evropskega parlamenta za ekonomske in monetarne zadeve (ECON) in Komisija 19. aprila 2016 skupaj organizirala javno predstavitev, da bi strokovnjaki in zainteresirane strani imeli dodatno priložnost za izmenjavo mnenj glede javnega posvetovanja. Predstavitvi sta sledili dve okrogli mizi o štirih temah, zajetih z javnim posvetovanjem. V okviru teh razprav so udeleženci, vključno s približno 150 predstavniki zainteresiranih strani iz univerz in z njimi povezanih raziskovalnih ustanov, podjetij (velikih in malih), svetovalnih podjetij, industrijskih združenj, odvetniških pisarn, tiska, fizičnih oseb in javnih organov, dosegli široko soglasje glede ciljev pobude in jih podprli.

Poleg tega sta bili organizirani še dve srečanju z resornimi ministrstvi, da bi se pridobile njihove prve povratne informacije. Ministrstva so bila 12. junija 2015 obveščena o glavnih vprašanjih, ki jih je opredelila Komisija. 14. aprila 2016 se je zvrstilo drugo srečanje z ministrstvi in NOK, na katerem so bili ti obveščeni o rezultatih javnega posvetovanja.

Rezultati javnega posvetovanja, javne predstavitve in srečanj z ministrstvi so bili upoštevani v predlogu.

Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj

Komisija je v sodelovanju z vsemi NOK izvedla obsežno zbiranje podatkov, da bi si lahko ustvarila podrobno sliko trenutnega stanja.

Ocena učinka

Poročilo o oceni učinka, ki ga je pripravila Komisija, zajema vse glavne vidike tega predloga. Proučene so bile štiri možnosti ukrepanja. Najprimernejša možnost, ki je uporabljena v tem predlogu, je zakonodajni ukrep na ravni EU, s katerim se NOK zagotovijo minimalna sredstva in instrumenti za učinkovito izvajanje. Ta ukrep je po potrebi dopolnjen z mehкими ukrepi ter podrobnimi pravili.

Kar zadeva ostale tri možnosti ukrepanja, ki so bile preučene v poročilu o oceni učinka: (i) osnovni scenarij, po katerem ne bi bilo ukrepanja na ravni EU, zelo verjetno ne bi omogočil doseganja ciljev politike, poleg tega pa tak scenarij ne bi upošteval pričakovanj zainteresiranih strani; (ii) sprejetje izključno mehkih ukrepov ne bi dalo trdne pravne podlage za zagotovitev, da imajo vsi NOK potrebna sredstva in instrumente za učinkovito izvajanje. Poleg tega se mehki ukrepi izvajajo že več let, a kljub temu ni bil dosežem polni potencial decentraliziranega sistema, vzpostavljenega z Uredbo (ES) št. 1/2003; (iii) določitev podrobnih in enotnih sredstev in instrumentov za NOK z zakonodajnim ukrepom EU bi prinesla omejene dodatne koristi v primerjavi z najprimernejšo možnostjo, hkrati pa bi pomenila večje poseganje v nacionalne pravne sisteme in tradicije.

⁹ Preostalih 8 % je izbralo možnost „ne vem/ni relevantno“.

Ocena koristi najprimernejše možnosti, tako s kvalitativnega kot tudi kvantitativnega vidika (na primer pozitiven učinek na rast skupne factorske produktivnosti, ki je ključna sestavina bruto domačega proizvoda)¹⁰, kaže, da bodo koristi predlagane direktive precej večje od stroškov izvajanja.

Odbor Komisije za regulativni nadzor je septembra 2016 podal mnenje o osnutku cene učinka in decembra 2016 še ugodno mnenje. Pripombe, ki jih je izrazil v teh mnenjih, so se ustrezno upoštevale¹¹. Glede na te pripombe končna ocena učinka vsebuje vse razpoložljive empirične podatke, ki ponazarjajo vzroke težav, podrobnejše podatke o možnostih ukrepanja, ki so bile obravnavane, ter podrobno analizo stroškov in koristi najprimernejše možnosti, ki kaže, da koristi predlagane direktive znatno presegajo z njo povezane stroške. Poleg tega končna ocena učinka obravnava omejitve in negotovosti v zvezi s kvantitativnimi ocenami, jasneje predstavlja stališča zainteresiranih strani, izraženih v okviru javnega posvetovanja, ter boljše prikazuje skladnost proučevanih možnosti ukrepanja z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti.

Na koga bo predlog vplival in kako

Okrepljena vloga NOK pri izvajanju pravil konkurence bi koristila vsem potrošnikom in podjetjem, velikim in malim, pa tudi MSP, saj bi se spodbudilo učinkovito izvajanje pravil konkurence in ustvarili bolj enakovredni konkurenčni pogoji. Zato ni treba predvideti različnih področij uporabe, da bi se npr. vključila izvzetja za MSP ali pa uporabil blažji režim pri ukrepih za tovrstna podjetja.

NOK

NOK bodo glavni upravičenci te pobude, ki jih bo, poleg podjetij, tudi najbolj neposredno zadevala. Ko bo predlog sprejet, bo vsem NOK zagotovil učinkovita sredstva in instrumente za pridobivanje dokazov o kršitvah in naložitev glob podjetjem, ki kršijo zakonodajo, ter jim omogočil neodvisno ukrepanje pri izvajanju pravil konkurence EU in razpolaganje z viri, ki jih potrebujejo za opravljanje svojih nalog, pa tudi razpolaganje z učinkovitejšimi programi prizanesljivosti. To bo NOK omogočilo, da bodo sprejemali učinkovite ukrepe za izvajanje pravil konkurence ter bolje sodelovali z drugimi organi, pristojnimi za konkurenco, v Evropski uniji, s čimer se bo povečala konkurenčnost na trgih. Konkretnije se bo s predlogom zagotovilo učinkovito delovanje sistema čezmejnega zbiranja in izmenjave informacij, vzpostavljenega z Uredbo (ES) št. 1/2003. To bi lahko nekaterim javnim organom povzročilo dodatne stroške, če bodo na primer morali zagotoviti nova orodja IT, vendar naj bi bili ti stroški zanemarljivi. Predlog ne bo vplival enako na vse NOK, saj bodo potrebne spremembe odvisne od natančne izhodiščne točke posameznega nacionalnega pravnega okvira.

Podjetja

Pobuda bo v precejšnji meri vplivala tudi na podjetja. Prvič, tako kot potrošniki tudi podjetja trpijo zaradi posledic neoptimalne ravni izvajanja pravil konkurence, saj so izpostavljena negativnemu učinku višjih cen, ki jim jih postavljajo njihovi dobavitelji, ter nižji ravni inovacij in izbire, pa tudi poskusom konkurentov, da bi jih s kršitvijo pravil o konkurenci

¹⁰ Glej oddelek 6.3 poročila o oceni učinka, ki je na voljo na: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>.

¹¹ Glej mnenji z dne 28. septembra 2016 in 9. decembra 2016, ki sta na voljo na: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>. Glej tudi Prilogo I k Poročilu o oceni učinka.

izključili iz trga. Po zaslugi predloga bodo lahko NOK učinkoviteje izvajali pravila konkurence v Evropi in ustvarili se bodo bolj enakovredni konkurenčni pogoji, v katerih prevladuje kultura konkurence v korist vsem podjetjem, velikim in malim, saj si bodo lahko podjetja pravičneje konkurirala na podlagi uspešnosti in rasla na celotnem enotnem trgu. To bo podjetja tudi spodbudilo k inovacijam in ponudbi večjega razpona visokokakovostnih proizvodov in storitev, ki izpolnjujejo pričakovanja potrošnikov.

Drugič, predlog bo v določenem obsegu koristil tudi podjetjem, v zvezi s katerimi potekajo preiskave zaradi domnevnih kršitev pravil konkurence EU. Z uvedbo temeljnih učinkovitih sredstev in instrumentov za NOK se bodo zmanjšale razlike v izidih za podjetja, zaradi česar bo uporaba pravil konkurence EU bolj predvidljiva in se bo po vsej Uniji zagotovila večja pravna varnost. Podjetja bodo lahko imela koristi tudi od okrepljenih postopkovnih pravic, predvsem v tistih jurisdikcijah, v katerih obstajajo možnosti za izboljšave, ter od večje pravne varnosti, kadar se bodo odločila vložiti prijavo zaradi prizanesljivosti. Podjetja bi na začetku lahko imela stroške prilagajanja v smislu seznanitve z novimi postopkovnimi pravili. Na splošno pa se bodo stroški podjetij, ki sodelujejo v čezmejnih dejavnostih na enotnem trgu in se morajo trenutno prilagajati različnim pravnim okvirom, verjetno zmanjšali.

Po drugi strani pa bodo podjetja, ki kršijo pravo v nekaterih jurisdikcijah, težje prikrija dokaze ali ubežala globi oz. ne bodo več mogla izkoriščati sistemov z nižjimi globami.

Potrošniki

Potrošniki bodo imeli koristi od ugodnosti, ki jih na trg prinaša večja konkurenca, tako v smislu večje izbire kot tudi boljših proizvodov. Pomanjkanje sredstev in instrumentov ter zmogljivosti NOK, da v celoti izkoristijo svoj potencial pri izvajanju pravil konkurence EU, za potrošnike pomeni, da so prikrajšani za koristi, ki jih to izvajanje prinaša. S predlogom se bo za potrošnike po vsej Evropi zagotovila enakovredna raven zaščite pred poslovnimi ravnanji, ki ohranjajo umetno visoke cene blaga in storitev, ter povečala izbira inovativnega blaga in storitev po dostopnih cenah.

Temeljne pravice

Predlog zagotavlja varstvo temeljnih pravic podjetij, ki so predmet postopkov za uporabo pravil konkurence, in sicer (vendar ne izključno) pravico do gospodarske pobude, lastninsko pravico, pravico do dobrega upravljanja ter pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem (členi 16, 17, 41 in 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah). NOK bo opremil z učinkovitimi pooblastili za izvajanje pravil konkurence EU, in sicer le v obsegu, v katerem je to nujno in sorazmerno. Države članice bo obvezal k zagotovitvi ustreznih zaščitnih ukrepov pri izvajanju teh pooblastil, ki bodo vsaj izpolnjevali standarde iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah ter bili skladni s splošnimi načeli prava EU, vključno s pravico fizičnih oseb do varstva osebnih podatkov. Ti zaščitni ukrepi bi morali zlasti upoštevati pravico do obrambe za podjetja, ki so predmet postopkov za izvajanje členov 101 in 102 PDEU, katere bistveni element je pravica do zaslišanja. To vključuje pravico do uradne obvestitve o ugovorih, ki ji v skladu s konkurenčnim pravom EU nanje naslovi NOK, in učinkovito pravico do vpogleda v spis, da lahko podjetja pripravijo svojo obrambo. Poleg tega bi morali imeti naslovniki pravnomočnih odločitev, ki jih izdajo NOK pri uporabi člena 101 ali 102 PDEU, pravico do učinkovitega pravnega sredstva za izpodbijanje teh odločb pred sodiščem.

Predlog vključuje tudi posebne zaščitne ukrepe za spoštovanje temeljnih pravic. Za izvajanje pregledov neposlovnih prostorov bi bilo na primer treba pridobiti predhodno odobritev

sodnega organa. Jamstva glede temeljnih pravic so vključena tudi v več določbah. NOK lahko na primer naložijo le „sorazmerne“ globe ali strukturne oz. ravnalne ukrepe. Lahko opravijo preglede in izdajo zahtevke za informacije le, če ti izpolnjujejo preskus „nujnosti“.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Za uspešno in učinkovito sodelovanje in izmenjavo informacij med državami članicami je potrebna varna infrastruktura. Delovanje Evropske mreže za konkurencu temelji na interoperabilnosti. V sedanjem večletnem finančnem okviru se ti ukrepi večinoma financirajo v okviru programa¹² ISA², pri čemer se upoštevajo razpoložljiva sredstva programa, merila upravičenosti in prednostna merila. Podrobne proračunske posledice predloga po letu 2020 bodo odvisne od predlogov Komisije za naslednji večletni finančni okvir in od končnega izida pogajanj o večletnem finančnem okviru za obdobje po letu 2020. Za vzdrževanje, razvoj, omogočanje gostovanja, upravljanje in podporo osrednjega informacijskega sistema (sistem Evropske mreže za konkurencu) v skladu z veljavnimi standardi glede zaupnosti in varnosti podatkov je okvirno predviden 1 milijon EUR. Drugi upravni stroški, ki bi jih povzročilo delovanje Evropske mreže za konkurencu, na primer z organizacijo sestankov, razvojem in zagotavljanjem programov usposabljanja ter izdajanjem smernic in skupnih načel, so ocenjeni na 500 000 EUR letno.

Z vidika človeških virov je zakonodajni predlog proračunsko nevtralen in ne zahteva dodatnega osebja. Podrobnosti so razložene v oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, ki je priložena temu predlogu.

5. DRUGI ELEMENTI

Izvedbeni načrti ter ureditve spremljanja, ocenjevanja in poročanja

Komisija je pripravila izvedbeni načrt, v katerem so opredeljeni glavni izzivi, s katerimi se bodo verjetno morale spoprijeti države članice pri sprejetju in izvajanju direktive, ter predlagani številni ukrepi za njihovo premostitev.

Izvedbeni načrt vključuje (i) enotno kontaktno točko za stik s Komisijo prek funkcionalnega poštnega predala, ki ga države članice lahko uporabijo za vsa vprašanja v zvezi s predlagano direktivo, in (ii) vrsto ukrepov, ki jih bodo izvajale Komisija in države članice, da bi se obravnavali trije glavni izzivi pri izvajanju: (a) pravočasna izvedba, (b) zagotavljanje usposabljanja in podpore za NOK in (c) zagotavljanje ustreznih informacij za podjetja.

Komisija bo spremljala prenos in izvajanje direktive vse do roka za njen prenos ter tudi po prenosu.

Naknadna ocena direktive bo opravljena po 5 letih od datuma njenega prenosa.

Obrazložitevni dokumenti

Predlagana direktiva določa posebne ukrepe za zagotovitev: (1) da imajo NOK učinkovita jamstva za neodvisno delovanje in vire ter pooblastila za izvajanje pravil in naložitev glob, (2) da so določena enaka jamstva in instrumenti, kadar NOK uporabljajo nacionalno pravo vzporedno s členoma 101 in 102 PDEU, ter (3) da si lahko NOK med seboj zagotavljajo učinkovito pomoč, s čimer se bo zaščitil sistem tesnega sodelovanja v okviru Evropske mreže

---

¹² Sklep (EU) 2015/2240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o uvedbi programa za interoperabilnostne rešitve in skupne okvire za evropske javne uprave, podjetja in državljane (program ISA²) kot sredstvo za posodobitev javnega sektorja (UL L 318, 2015, str. 1).

za konkurenco. Iz predlagane direktive izhaja več pravnih obveznosti, zato bodo za njen učinkovit prenos potrebne posebne in ciljno usmerjene spremembe zadevnih nacionalnih predpisov. Da bi lahko Komisija spremljala pravilen prenos, zato ni dovolj, da države članice predložijo besedilo izvedbenih določb, saj bo morda potrebna splošna ocena tako nastalih ureditev v okviru nacionalnega prava. Iz teh razlogov bi morale države članice Komisiji predložiti tudi obrazložitvene dokumente, ki prikazujejo, s katerimi veljavnimi ali novimi določbami nacionalne zakonodaje naj bi se izvajali posamezni ukrepi iz predlagane direktive.

Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga

Predlog sestavlja 10 poglavij s 34 členi.

Poglavje I – Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitev pojmov

V tem poglavju so opredeljeni področje uporabe in glavni pojmi, ki se uporabljajo v predlogu direktive. Opredelitve pojmov v veliki meri odražajo opredelitve iz Uredbe (ES) št. 1/2003 in Direktive 2014/104/EU o odškodnini za kršitve pravil o konkurenci¹³.

Poglavje II – Temeljne pravice

S predlogom bo zagotovljeno, da države članice zagotovijo ustrezne zaščitne ukrepe za izvajanje pooblastil, določenih v predlogu. Ti zaščitni ukrepi morajo vsaj izpolnjevati standarde iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in biti skladni s splošnimi načeli prava Unije¹⁴. Med postopkom javnega posvetovanja so pravniki, podjetja in podjetniške organizacije jasno izrazili potrebo po zagotovitvi, da se okrepljene pristojnosti NOK za izvajanje uravnotežijo z močnejšimi postopkovnimi jamstvi.

Poglavje III – Neodvisnost in viri

S tem poglavjem se zagotavlja, da imajo NOK potrebna jamstva za neodvisno delovanje. Zlasti se uvajajo jamstva za zaščito osebja in vodstva NOK pred zunanjimi vplivi pri izvajanju pravil konkurence EU (i) z zagotovitvijo, da lahko opravljajo svoje naloge in izvajajo svoja pooblastila neodvisno od političnih in drugih zunanjih vplivov; (ii) z izrecno izključitvijo zahtevanja ali prejemanja navodil od katere koli vlade ali drugega javnega ali zasebnega subjekta; (iii) z zagotovitvijo, da se osebje in vodstvo NOK vzdržijo vsakršnega ravnanja, ki bi bilo nezdržljivo z opravljanjem njihovih nalog in izvajanjem njihovih pooblastil; (iv) s prepovedjo razrešitve vodstva NOK iz razlogov, povezanih z odločanjem v posameznih zadevah; (v) z zagotovitvijo, da imajo osebje in vodstvo NOK pravico določiti svoje prioritete v posameznih zadevah ter da lahko zavrnejo obravnavo posamezne pritožbe z utemeljitvijo, da se ta ne uvršča med njihove prioritete. Predlog v zvezi z zadnje navedeno točko ne posega v pravico držav članic, da opredelijo splošne cilje politike. Večina zainteresiranih strani v postopku javnega posvetovanja je podprla ukrepe, ki zajemajo vse

¹³ UL L 349, 5.12.2014, str. 1.

¹⁴ V skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije zahteve, ki izhajajo iz varstva temeljnih pravic v pravnem redu EU, zavezujejo države članice v vseh primerih, v katerih so dolžne izvajati pravo EU (sodba v zadevi *Karlsson in drugi*, C-292/97, ECLI: EU:C:2000:202, točka 37). Glej tudi sodbo v zadevi *Eturas*, C-74/14, ECLI:EU:C:2016:42, točka 38, v kateri je Sodišče Evropske unije opozorilo, da je načelo domneve nedolžnosti splošno načelo prava EU, ki je zdaj določeno v členu 48(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (glej v tem smislu sodbo v zadevi *E.ON Energie proti Komisiji*, C-89/11 P, ECLI: EU:C:2012:738, točka 72) in ga morajo države članice spoštovati pri izvajanju konkurenčnega prava EU. V tem smislu glej tudi sodbo v zadevi *VEBIC*, C-439/08, ECLI: EU:C:2010:739, točka 63.

navedene vidike. Zlasti podjetja so poročala, da nezmožnost NOK, da bi sami v celoti določili svoje prioritete, tem organom preprečuje, da bi se osredotočili na kršitve, ki povzročajo največjo škodo konkurenci.

Poleg navedenega se s tem poglavjem uvaja izrecna zahteva za države članice, v skladu s katero morajo te zagotoviti, da imajo NOK človeške, finančne in tehnične vire, ki jih potrebujejo za opravljanje svojih temeljnih nalog na podlagi členov 101 in 102 PDEU. Zadevna določba daje državam članicam določeno prožnost za upoštevanje gospodarskih nihanj, pri čemer ne sme biti ogrožena učinkovitost NOK.

Poglavje IV – Pooblastila

Pooblastila in postopki za preiskovanje in odločanje so glavno delovno orodje organov, pristojnih za konkurenco. Vendar pa trenutno obstajajo precejšnje razlike v pooblastilih, ki jih imajo NOK po Evropi, in številni med njimi nimajo vseh pooblastil, ki bi jih potrebovali. Obseg pooblastil za preiskovanje in odločanje se med posameznimi NOK precej razlikuje, kar lahko bistveno vpliva na njihovo učinkovitost.

Da bi rešili ta problem, predlog določa osnovna minimalna učinkovita pooblastila za preiskovanje (pooblastilo za pregled poslovnih in neposlovnih prostorov ter za izdajo zahtevkov za informacije) in za odločanje (pooblastilo za sprejemanje odločitev o prepovedi, vključno s pooblastilom za naložitev strukturnih in ravnalnih ukrepov, ter pooblastilo za sprejetje odločitev o zavezah in o naložitvi začasnih ukrepov). V javnem posvetovanju je bila izražena široka podpora ukrepanju za zagotovitev, da bi imeli NOK na voljo takšna učinkovita orodja. Zainteresirane strani, še posebej podjetja, so na primer poudarile, da je dejstvo, da NOK nimajo pooblastil za naložitev strukturnih ukrepov, zlasti problematično za podjetja, ki so utrpela škodo zaradi protikonkurenčnega ravnanja kršitelja.

Predlog bo zagotovil tudi, da navedena orodja niso le brezzobi tiger, saj so predvidene učinkovite sankcije za nespoštovanje pooblastil. Da bi bile te sankcije smiselne, bodo izračunane sorazmerno glede na celotni promet zadevnega podjetja, pri čemer bodo imele države članice manevrski prostor pri izvedbi te določbe (npr. predlog ne vsebuje natančno določenih odstotkov za višino globe).

Poglavje V – Globe in periodične denarne kazni

Zmožnost organov, pristojnih za konkurenco, da oglobijo podjetja, ki kršijo konkurenčno pravo, je temeljno orodje pri izvajanju pravil konkurence. Globe so namenjene kaznovanju podjetij, ki so kršila pravila konkurence, in odvratanju teh istih ter drugih podjetij, da bi se odločila za nezakonito ravnanje ali z njim nadaljevala. Leta 2009 je Sodišče Evropske unije odločilo, da je učinkovitost kazni, ki jih naložijo NOK in Komisija, pogoj za skladno uporabo pravil konkurence EU¹⁵. Vendar pa na raven izvajanja členov 101 in 102 PDEU vplivajo številna vprašanja, kar pomeni, da lahko podjetja dobijo zelo nizko globo ali pa se jim globe sploh ne naložijo, odvisno od tega, kateri organ ukrepa. S tem se slabi odvratilni učinek in spodkopavajo enaki konkurenčni pogoji.

---

¹⁵ Sodba v zadevi *Inspecteur van de Belastingdienst proti X BV*, C-429/07, ECLI: EU:C:2009:359, točke 36–39.

Prvič, narava glob, ko jih NOK naložijo za kršitev pravil konkurence EU, se med državami članicam razlikuje. Globe se lahko naložijo v upravnih postopkih (naložijo jih NOK), v nekazenskih sodnih postopkih (naložijo jih sodišča) ali v kazenskih oz. kvazikazenskih postopkih (naložijo jih predvsem sodišča, v nekaterih primerih pa NOK, vendar v skladu s kvazikazenskim (prekrškovnim) postopkom). V večini držav članic so globe upravne. V treh državah članicah se naložijo civilne globe¹⁶. V petih državah članicah se globe naložijo v kazenskih ali kvazikazenskih postopkih. V večini držav članic, v katerih se globe praviloma naložijo v kazenskih ali kvazikazenskih postopkih, se konkurenčno pravo EU ne izvaja v zadostni meri, kadar pa se je izvajalo, so bile sankcije v obdobju 2004–2013 le redko naložene. Večina zainteresiranih strani je v okviru javnega posvetovanja navedla, da so kazenski sistemi manj primerni za učinkovito izvajanje pravil konkurence EU. Da bi se rešile težave z „nezadostnim izvajanjem“ in obenem ohranila prožnost za države članice, se bo s predlogom zagotovilo, da morajo države, v katerih upravni NOK danes ne morejo sprejeti odločitev o naložitvi globe, bodisi NOK neposredno pooblastiti za sprejetje takšnih odločitev bodisi zagotoviti, da lahko takšne odločitve sprejmejo sodišča v nekazenskem sodnem postopku. Potrebne spremembe bodo torej omejene na minimum.

Drugič, obstoječe razlike v metodologijah za izračun glob lahko bistveno vplivajo na višino glob, ki jih naložijo NOK. Te razlike se nanašajo predvsem na (1) najvišji znesek globe, ki se lahko naloži (najvišja zakonsko določena globa) in (2) parametre za izračun globe. Na podlagi teh razlik je mogoče deloma pojasniti, zakaj so danes globe lahko do 25-krat višje oz. nižje, odvisno od tega, kateri organ ukrepa. Za isto kršitev so lahko naložene zelo nizke globe, zaradi česar se odvrtilni učinek glob po Evropi močno razlikuje. To vprašanje je bilo izpostavljeno tudi v okviru javnega posvetovanja. Naložene globe ne upoštevajo vedno škode, ki jo je protikonkurenčno ravnanje povzročilo konkurenci. Da bi lahko NOK določili odvrtilne globe na podlagi skupnega niza osnovnih parametrov, je potrebno dvoje: prvič, zakonsko je treba določiti enotno najvišjo globa v višini najmanj 10 % svetovnega prometa podjetja, ter drugič, NOK bi morali pri določanju globe upoštevati najpomembnejša dejavnika, to je težo in trajanje kršitve.

Tretji vidik se nanaša na omejitve v zvezi s tem, kdo odgovarja za plačilo globe. Pojem „podjetje“ v okviru konkurenčnega prava EU je opredeljen v sodni praksi Sodišča Evropske unije. Pomeni, da je različne pravne subjekte, ki pripadajo enemu „podjetju“, mogoče šteti za solidarno odgovorne za morebitne globe, ki se naložijo takšnemu „podjetju“¹⁷. To je jasno sporočilo skupini podjetij kot celoti, da neobstoj dobrega upravljanja in nespoštovanje konkurenčnega prava ne bosta ostala nekaznovana. Poleg tega je omogočeno, da globa upošteva skupno moč skupine podjetij in ne le moč hčerinskega podjetja, zaradi česar je takšna globa bolj smiselna in odvrtilna. Vendar pa danes kar nekaj NOK ne more obravnavati matičnih podjetij za odgovorna za kršitve hčerinskih podjetij, ki so pod njihovim nadzorom. Poleg tega več NOK ne more naložiti glob pravnim ali gospodarskim naslednikom kršitelja ali pa v zvezi s tem vprašanjem obstaja negotovost kljub že dolgo uveljavljeni sodni praksi Sodišča Evropske unije na tem področju. To pomeni, da se lahko podjetja izognejo kazni že z združitvijo z drugim podjetjem ali pa prek prestrukturiranja. Predlog zato določa, da se pojem podjetja uporablja za namen naložitve glob matičnim podjetjem ter pravnim in gospodarskim naslednikom podjetij.

¹⁶ Izraz „civilne globe“ se uporablja za označevanje glob, naloženih v nekazenskih sodnih postopkih.

¹⁷ Sodba v zadevi *AkzoNobel NV proti Komisiji*, C-97/08 P, ECLI:EU:C:2009:536. Dokazati je treba, da matično podjetje izvaja odločilen vpliv nad hčerinskim podjetjem, ki je kršilo pravila konkurence.

Poglavje VI – Prizanesljivost

Podjetja bodo razkrila informacije o skrivnih kartelih, pri katerih so bila udeležena, le če bodo imela zadostno pravno varnost glede tega, ali jim bo priznana imuniteta pred globami. S tem poglavjem se želijo zmanjšati sedanje razlike med programi prizanesljivosti, ki se uporabljajo v državah članicah, da bi se povečala pravna varnost za podjetja, ki želijo vložiti prijavo zaradi prizanesljivosti, ter tako ohranile spodbude za njihovo sodelovanje s Komisijo in NOK. V ta namen predlog prenaša glavna načela vzorčnega programa prizanesljivosti Evropske mreže za konkurencu v zakonodajo in tako zagotavlja, da lahko vsi NOK priznajo imuniteto ter znižanje glob in sprejmejo skrajšane prijave pod enakimi pogoji. V okviru javnega posvetovanja je 61 % zainteresiranih strani menilo, da je neizvajanje vzorčnega programa prizanesljivosti Evropske mreže za konkurencu v državah članicah problematično.

Poleg navedenega se s tem poglavjem zagotavlja, da bodo imeli prijavitelji na voljo pet delovnih dni za predložitev skrajšanih prijav, in pojasnjuje, da ne bi smeli biti sočasno podvrženi zahtevam NOK, ki bi terjale znatne vire prijaviteljev, medtem ko Komisija preiskuje zadevo. Pojasnjeno je tudi, da bi morali imeti vlagatelji skrajšanih prijav, potem ko se je Komisija odločila, da v njihovi zadevi ne bo ukrepala, možnost vložiti popolno prijavo zaradi prizanesljivosti pristojnim NOK.

To poglavje tudi zagotavlja, da so zaposleni in vodilni delavci podjetij, ki zaprosijo za imuniteto, zaščiteni pred morebitnimi individualnimi sankcijami, seveda pod pogojem, da sodelujejo z organi. To je pomembno, če naj se ohranijo spodbude za podjetja, da vložijo prijavo zaradi prizanesljivosti, saj so njihove prijave pogosto odvisne od popolnega sodelovanja njihovih zaposlenih, ki se ne bi smeli bati, da bodo zaradi tega zoper njih sprejete sankcije.

Podobno bi bilo treba posameznike, ki vedo za obstoj ali delovanje kartela ali drugih kršitev protimonopolnih pravil, spodbujati, naj te informacije zagotovijo, med drugim na primer s tem, da se vzpostavijo zanesljive in zaupne poti poročanja. V ta namen številni NOK že imajo ali pa še razmišljajo o uvedbi učinkovitih sredstev za zaščito posameznikov, ki sporočijo ali razkrijejo informacije o kršitvah konkurenčnega prava EU, pred povračilnimi ukrepi, kot so na primer disciplinski ukrepi, ki bi jih lahko sprejeli njihovi delodajalci. Komisija je na primer 16. marca 2017 uvedla anonimno orodje za žvižgače za zadeve na področju konkurence¹⁸. Poudarila je pomen zaščite žvižgačev in proučuje možnosti za horizontalno ali nadaljnje sektorsko ukrepanje na ravni EU¹⁹.

Poglavje VII – Medsebojna pomoč

S tem poglavjem se zagotavlja, da ko posamezni NOK zaprosi drug NOK, naj v njegovem imenu izvede preiskovalne ukrepe za pridobivanje dokazov, ki se nahajajo na ozemlju države članice drugega NOK, imajo uradniki NOK prosilca pravico, da se takega pregleda udeležijo in pri njem dejavno pomagajo. S tem bo poskrbljeno, da bo izvajanje takšnih pregledov učinkovitejše in uspešnejše.

Poleg tega to poglavje zagotavlja obstoj ureditev, ki NOK omogočajo, da pri uradnem obveščanju o odločitvah in izvršitvi glob zaprosijo za medsebojno pomoč in jo tudi zagotavljajo, kadar podjetja niso zakonito prisotna na ozemlju države članice NOK prosilca

¹⁸ <http://ec.europa.eu/competition/cartels/whistleblower/index.html>.

¹⁹ http://ec.europa.eu/newsroom/just/item-detail.cfm?item_id=54254.

ali pa na tem ozemlju nimajo zadostnih sredstev, da bi bilo mogoče izterjati globo. Taka medsebojna pomoč je zasnovana tako, da je poseganje v nacionalno zakonodajo čim manjše. Vključuje naslednje ključne zaščitne ukrepe: (i) uradno obveščanje in izvajanje potekata v skladu z zakonodajo zaprosene države članice, (ii) odločitve o naložitvi glob je mogoče izvršiti samo, ko so pravnomočne in se nanje ni več mogoče pritožiti na podlagi rednega pritožbenega postopka, (iii) zastaralne roke ureja pravo države članice prosilke, (iv) zaproseni organ ni dolžan izvršiti odločitve o naložitvi globe, če je to v očitnem nasprotju z javnim redom njegove države članice in (v) spori glede zakonitosti ukrepa spadajo v pristojnost države članice prosilke, spori glede pri uradnega obveščanja ali ukrepov za izvajanje v zaproseni državi članici pa spadajo v pristojnost zaprosene države članice.

Medsebojna pomoč je ključni vidik tega predloga, saj je neobhodno potrebna za tesno sodelovanje v okviru Evropske mreže za konkurenco in s tem za uspešno delovanje decentraliziranega sistema, od katerega je odvisna učinkovita uporaba konkurenčnega prava EU. Brez učinkovite medsebojne pomoči ni mogoče zagotoviti enakih konkurenčnih pogojev za podjetja, ki so dejavna v več kot eni državi članici, posledično pa je ovirano pravilno delovanje notranjega trga.

Poglavje VIII – Zastaralni roki

To poglavje zagotavlja, da kadar teče postopek pred NOK ali Komisijo, se zastaralni roki, ki se uporabljajo za druge NOK, ki bi lahko začeli postopek v zvezi z istim sporazumom, sklepom podjetniškega združenja ali usklajenim ravnanjem, zadržijo za čas trajanja postopka. S tem se bo zagotovilo, da bo sistem vzporednih pooblastil v okviru Evropske mreže za konkurenco deloval učinkovito in da drugim NOK ne bo preprečeno, da bi naknadno ukrepali, ker bi na primer njihovi postopki zastarali. Države članice lahko še naprej prosto določajo trajanje zastaranja v svojem sistemu ali uvedejo absolutne zastaralne roke, pod pogojem, da v praksi ne onemogočijo ali čezmerno otežijo učinkovitega izvajanja konkurenčnega prava EU.

Poglavje IX – Splošne določbe

To poglavje zagotavlja, da imajo upravni NOK, ki lahko sami najbolj obrazložijo svoje odločitve, pravico, da zadeve, ki jih obravnavajo, sami predložijo sodišču oz. jih pred sodiščem sami zagovarjajo²⁰. S tem se bo preprečilo podvajanje stroškov in dela, ki bi nastalo, če bi moral te zadeve zagovarjati drug organ.

To poglavje določa tudi ključni zaščitni ukrep, v skladu s katerim se informacije, zbrane v skladu s predlagano direktivo, lahko uporabijo le za namen, za katerega so bile pridobljene, in se ne smejo uporabiti za naložitev sankcij fizičnim osebam.

Poleg tega to poglavje zagotavlja, da je dokaz dopusten ne glede na vrsto nosilca, na katerem so zadevne informacije shranjene. S tem se bo zagotovilo, da so relevantna postopkovna pravila prilagojena digitalni dobi.

---

²⁰ Sodišče Evropske unije je razsodilo, da je treba člen 35 Uredbe (ES) št. 1/2003 razlagati tako, da nasprotuje nacionalnemu predpisu, ki NOK ne podeljuje pravice, da kot nasprotna stranka sodeluje v sodnem postopku, ki je bil sprožen zoper odločbo, ki jo je sprejel ta organ (sodba v zadevi *VEBIC*, C-439/08, ECLI:EU:C:2010:739, točka 64).

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o krepitvi vloge organov držav članic, pristojnih za konkurenco, da bodo učinkoviteje izvajali pravila konkurence in zagotavljali pravilno delovanje notranjega trga**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 103 in 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člena 101 in 102 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) spadata na področje javnega reda in bi ju bilo treba učinkovito uporabljati po vsej Uniji, da se prepreči izkrivljanje konkurence na notranjem trgu. Učinkovito izvajanje členov 101 in 102 PDEU je nujno, da se zagotovijo bolj odprti konkurenčni trgi v Evropi, na katerih si podjetja v prvi vrsti konkurirajo na podlagi svoje uspešnosti in brez ovir za vstop na trg, ki jih postavljajo podjetja sama, kar jim omogoča ustvarjanje blaginje in delovnih mest. Učinkovito izvajanje pravil konkurence ščiti potrošnike pred poslovnimi ravnanji, ki ohranjajo umetno visoke cene blaga in storitev, ter povečuje njihovo izbiro inovativnega blaga in storitev.
- (2) Izvajanje členov 101 in 102 PDEU v javnem interesu zagotavljajo nacionalni organi držav članic, pristojni za konkurenco (v nadaljnjem besedilu: NOK), vzporedno s Komisijo v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1/2003⁽²⁾. NOK in Komisija skupaj sestavljajo mrežo javnih organov, ki v tesnem sodelovanju uporabljajo pravila konkurence EU (v nadaljnjem besedilu: Evropska mreža za konkurenco).
- (3) S členom 3(1) Uredbe (ES) št. 1/2003 so NOK in nacionalna sodišča obvezani, da uporabijo člena 101 in 102 PDEU za sporazume ali ravnanja, ki lahko vplivajo na trgovanje med državami članicami. V praksi večina NOK uporablja določbe nacionalnega konkurenčnega prava vzporedno s členoma 101 in 102 PDEU. Zato je neizogibno, da bo ta direktiva, katere cilj je zagotoviti, da bodo imeli NOK potrebna jamstva za neodvisno delovanje ter pooblastila za izvajanje pravil in naložitev glob, da bodo lahko učinkovito uporabljali člena 101 in 102 PDEU, vplivala na določbe nacionalnega konkurenčnega prava, ki jih vzporedno uporabljajo NOK.

¹ UL C , , str. .² Uredba Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe (UL L 1, 4.1.2003, str. 1).

- (4) Poleg tega bi moralo pooblastilo NOK, da lahko v zvezi s podjetjem, ki je predmet preiskave, pridobijo vse informacije v digitalni obliki, ne glede na nosilec, na katerem so shranjene, vplivati tudi na obseg pooblastil NOK, kadar v začetnih fazah postopka sprejmejo zadevni preiskovalni ukrep tudi na podlagi določb nacionalnega konkurenčnega prava, ki se uporabljajo vzporedno s členoma 101 in 102 PDEU. Če bi se NOK podeljena preiskovalna pooblastila razlikovala glede na to, ali bodo v končni fazi uporabljali le določbe nacionalnega konkurenčnega prava ali pa vzporedno tudi člena 101 in 102 PDEU, bi se oviralo učinkovito izvajanje konkurenčnega prava na notranjem trgu. Zato bi moralo področje uporabe te direktive zajemati tako uporabo členov 101 in 102 PDEU na samostojni osnovi kot tudi uporabo nacionalnega konkurenčnega prava, ki se v isti zadevi uporablja vzporedno. Izjema pri tem je zaščita izjav zaradi prizanesljivosti in vlog za poravnavo, ki je razširjena tudi na nacionalno konkurenčno pravo, kadar se to uporablja na samostojni osnovi.
- (5) Nacionalno pravo številnim NOK preprečuje, da bi imeli potrebna jamstva za neodvisno delovanje ter pooblastila za izvajanje pravil in naložitev glob, s katerimi bi lahko ta pravila učinkovito izvajali. To zmanjšuje njihovo zmožnost za učinkovito uporabo členov 101 in 102 PDEU ter določb nacionalnega konkurenčnega prava vzporedno s členoma 101 in 102 PDEU, če je to primerno. V skladu z nacionalnim pravom na primer mnogi NOK nimajo učinkovitih orodij za pridobivanje dokazov o kršitvah členov 101 in 102 PDEU in naložitev glob podjetjem, ki pravo kršijo, ali pa nimajo virov, ki bi jih potrebovali za učinkovito uporabo členov 101 in 102 PDEU. Zaradi tega zadevni organi morda sploh ne morejo ukrepati ali pa so njihovi ukrepi za izvajanje omejeni. Ker veliko NOK nima operativnih orodij in jamstev, da bi učinkovito uporabljali člena 101 in 102 PDEU, so izidi postopkov za podjetja, ki so udeležena pri teh protikonkurenčnih ravnanjih, lahko zelo različni in so odvisni od držav članic, v katerih so ta podjetja dejavna: mogoče je, da se pravila v skladu s členoma 101 in 102 PDEU zanje sploh ne bodo izvajala ali pa da bo to izvajanje neučinkovito. V nekaterih državah članicah se lahko podjetja na primer izognejo obveznosti plačila glob zgolj s prestrukturiranjem. Zaradi neenakega izvajanja členov 101 in 102 PDEU ter določb nacionalnega konkurenčnega prava, ki se uporabljajo vzporedno s členoma 101 in 102 PDEU, niso izkoriščene priložnosti za odpravo ovir za vstop na trg in za vzpostavitev bolj odprtih konkurenčnih trgov po vsej Evropski uniji, na katerih podjetja uspešno konkurirajo. To vpliva na podjetja in potrošnike zlasti v tistih državah članicah, kjer so NOK slabše opremljeni za učinkovito izvajanje pravil konkurence. Podjetja ne morejo uspešno konkurirati, če obstajajo varna zatočišča za protikonkurenčna ravnanja, na primer zato, ker ni mogoče pridobiti dokazov za protikonkurenčna ravnanja ali ker se lahko podjetja izognejo obveznosti za plačilo glob. To podjetja odvrča od vstopa na takšne trge in od uveljavljanja svojih pravic do ustanavljanja ter zagotavljanja blaga in storitev na teh trgih. Potrošniki iz držav članic, v katerih je manj izvajanja pravil konkurence, niso deležni koristi učinkovitega izvajanja pravil konkurence. Zaradi neenakega izvajanja členov 101 in 102 PDEU po vsej Evropi ter tudi določb nacionalnega konkurenčnega prava, ki se uporabljajo vzporedno s členoma 101 in 102 PDEU, se izkrivlja konkurenca na notranjem trgu in slabi njegovo pravilno delovanje.
- (6) Vrzeli in omejitve pri orodjih in jamstvih NOK slabijo sistem vzporednih pooblastil za izvajanje členov 101 in 102 PDEU, ki po zasnovi deluje kot skladna celota na podlagi tesnega sodelovanja v okviru Evropske mreže za konkurenco. Ta sistem temelji na zaupanju, da se lahko organi medsebojno zanesejo, da bodo izvedli ukrepe za ugotavljanje dejstev v imenu drug drugega. Vendar to načelo ne deluje najbolje, dokler nekateri NOK še vedno nimajo na voljo zadostnih orodij za ugotavljanje dejstev. Kar

zadeva druge ključne vidike, si nacionalni organi, pristojni za konkurenco, ne morejo medsebojno pomagati. V večini držav članic se lahko na primer podjetja, ki poslujejo čezmejno, plačilo globe izognejo preprosto tako, da niso pravno prisotna na nekaterih ozemljih držav članic, v katerih so dejavna. To zmanjšuje spodbude za spoštovanje členov 101 in 102 PDEU. Posledično neučinkovito izvajanje pravil izkrivlja konkurenco za podjetja, ki spoštujejo zakone, in spodkopava zaupanje potrošnikov v notranji trg, zlasti v digitalnem okolju.

- (7) Da se zagotovi resnično skupno območje izvajanja pravil konkurence v Evropi, ki ustvarja bolj enakovredne konkurenčne pogoje za podjetja, ki poslujejo na notranjem trgu, in zmanjšuje neenake pogoje za potrošnike, je treba pri uporabi členov 101 in 102 PDEU ter določb nacionalnega konkurenčnega prava, ki se uporabljajo vzporedno s členoma 101 in 102 PDEU, vzpostaviti minimalna jamstva za neodvisno delovanje in vire ter temeljna pooblastila za izvajanje pravil in naložitev glob, da bodo lahko NOK popolnoma učinkoviti.
- (8) Za to direktivo je primerna dvojna pravna podlaga, in sicer sta to člena 103 in 114 PDEU. Direktiva namreč ne zajema le uporabe členov 101 in 102 PDEU ter uporabe določb nacionalnega konkurenčnega prava, ki se uporabljajo vzporedno z navedenima členoma, ampak obravnava tudi vrzeli in omejitve pri orodjih in jamstvih NOK na področju uporabe členov 101 in 102 PDEU, ki negativno vplivajo tako na konkurenco kot tudi na pravilno delovanje notranjega trga.
- (9) Vzpostavitev minimalnih jamstev za zagotovitev, da bodo NOK lahko učinkovito uporabljali člena 101 in 102 PDEU, ne posega v zmožnost držav članic, da ohranijo ali uvedejo obsežnejša jamstva za neodvisno delovanje in vire za NOK ter podrobnejša pravila o pooblastilih teh organov za izvajanje pravil in naložitev glob. Zlasti lahko države članice poleg temeljnega nabora pooblastil, določenega v tej direktivi, NOK podelijo dodatna pooblastila, da bi še povečale učinkovitost teh organov.
- (10) Nasprotno pa so potrebna podrobna pravila na področju pogojev za odobritev prizanesljivosti v zvezi s skrivnimi karteli. Podjetja bodo razkrila resnico glede skrivnih kartelov, pri katerih so bila udeležena, le če bodo imela zadostno pravno varnost glede tega, ali jim bo priznana imuniteta pred globami. Opazne razlike med programi prizanesljivosti, ki se uporabljajo v državah članicah, pomenijo, da se potencialni prijavitelji zaradi prizanesljivosti srečujejo s pravno negotovostjo, posledično pa se lahko zmanjšajo spodbude zanje, da bi zaprosili za prizanesljivost. Če bi lahko države članice izvajale ali uporabljale bodisi manj bodisi bolj omejevalna pravila za prizanesljivost na področju, ki ga zajema ta direktiva, to ne bi bilo le v nasprotju s ciljem ohranjanja spodbud za prijavitelje, katerega končni cilj je čim bolj učinkovito izvajanje pravil konkurence v Uniji, ampak bi lahko ogrozilo tudi enake konkurenčne pogoje za podjetja, ki poslujejo na notranjem trgu. To državam članicam ne preprečuje, da bi izvajale takšne programe prizanesljivosti, ki ne zajemajo le skrivnih kartelov, ampak tudi druge kršitve členov 101 in 102 PDEU ter enakovrednih nacionalnih določb.
- (11) Ta direktiva se ne uporablja za nacionalno pravo, če slednje določa uvedbo kazenskih sankcij zoper fizične osebe, z izjemo pravil, ki urejajo povezanost programov prizanesljivosti z naložitvijo sankcij zoper fizične osebe.
- (12) Pri izvajanju pristojnosti, podeljenih NOK, bi morali veljati ustrezni zaščitni ukrepi, ki vsaj izpolnjujejo standarde splošnih načel prava EU in Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Ti zaščitni ukrepi vključujejo pravico do dobrega upravljanja in spoštovanje pravic podjetij do obrambe, katerih bistven sestavni del je pravica do

zaslišanja. Zlasti bi morali NOK stranke v preiskavi zlasti še pred sprejetjem odločitve, ki negativno vpliva na njihove interese, obvestiti o predhodnih ugovorih, podanih proti njim v skladu s členom 101 ali 102 PDEU, zadevne stranke pa bi morale imeti priložnost, da učinkovito predstavijo svoja stališča o teh ugovorih, preden je takšna odločitev sprejeta. Stranke, ki so uradno obveščene o predhodnih ugovorih v zvezi z domnevno kršitvijo člena 101 ali 102 PDEU, bi morale imeti pravico do vpogleda v zadevni spis NOK, da bi lahko učinkovito uveljavljale svoje pravice do obrambe. Pri tem se upošteva pravno utemeljen interes podjetij do varovanja poslovnih skrivnosti in pravica do vpogleda v spis se ne razširi na zaupne informacije in interno dokumentacijo NOK in Komisije ter korespondenco med njimi. Poleg tega bi morali imeti naslovniki pravnomočnih odločitev, ki jih izdajo NOK v okviru uporabe člena 101 ali 102 PDEU, pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem v skladu s členom 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Takšne pravnomočne odločitve NOK bi morale biti obrazložene, da se lahko njihovi naslovniki seznanijo z razlogi za odločitev in uveljavljajo svojo pravico do učinkovitega pravnega sredstva. Te zaščitne ukrepe bi bilo treba oblikovati tako, da bi uravnoteženo obravnavali spoštovanje temeljnih pravic podjetij in dolžnost, da se zagotovi učinkovito izvajanje členov 101 in 102 PDEU.

- (13) Krepitev vloge NOK v smislu nepristranske uporabe členov 101 in 102 PDEU v skupnem interesu učinkovitega izvajanja evropskih pravil konkurence je bistven sestavni del učinkovite in enotne uporabe teh pravil.
- (14) Neodvisnost NOK bi bilo treba okrepiti, da bi se zagotovila učinkovita in enotna uporaba členov 101 in 102 PDEU. V ta namen bi bilo treba v nacionalni zakonodaji oblikovati izrecno določbo, ki bi zagotavljala, da so NOK pri uporabi členov 101 in 102 PDEU zaščiteni pred zunanjimi posegi ali političnim pritiskom, ki bi lahko ogrozili neodvisno presojo zadev v njihovi obravnavi. Zato bi bilo treba vnaprej določiti pravila v zvezi z razlogi za razrešitev članov organa odločanja v okviru NOK, da se odpravi kakršen koli razumni dvom o nepristranskosti zadevnega organa in njegovi nedovzetnosti za zunanje dejavnike.
- (15) Da bi se zagotovila neodvisnost NOK, bi morali njihovo osebje in člani organa odločanja delovati neoporečno in se vzdržati vsakršnega ravnanja, ki bi bilo nezdržljivo z opravljanjem njihovih nalog. Da ne bi bila ogrožena neodvisna presoja osebja ali članov organa odločanja, bi se morali ti v obdobju svoje zaposlitve in mandata ter za razumno obdobje po tem vzdržati vsakega nezdržljivega dela, tako profitnega kot tudi neprofitnega. Zaradi tega v času svoje zaposlitve in mandata tudi ne bi smeli imeti interesa v zvezi s podjetji ali organizacijami, s katerimi poslujejo NOK, če to lahko vpliva na njihovo neodvisnost. Osebje in člani organa odločanja bi morali prijaviti vse interese ali sredstva, zaradi katerih bi lahko prišlo do navzkrižja interesov pri opravljanju njihovih nalog. Od njih bi bilo treba zahtevati, da morajo organ odločanja, druge njegove člane ali v primeru NOK, pri katerih je pristojnost odločanja podeljena samo eni osebi, organ za imenovanja obvestiti, če bi morali pri opravljanju svojih nalog odločati o zadevi, v kateri imajo svoj interes, ki bi lahko ogrozil njihovo nepristranskost.
- (16) Neodvisnost NOK ne izključuje niti sodne presoje niti parlamentarnega nadzora v skladu z zakonodajo držav članic. Zahteve glede odgovornosti prispevajo tudi k zagotavljanju verodostojnosti in legitimnosti ukrepov NOK. Sorazmerne zahteve glede odgovornosti vključujejo objavo rednih poročil o dejavnostih NOK, ki se predložijo vladnemu ali parlamentarnemu telesu. Predmet nadzora ali spremljanja so lahko tudi njihovi finančni odhodki, če to ne vpliva na neodvisnost NOK.

- (17) NOK bi morali imeti možnost, da prednostno razporejajo svoje postopke za izvajanje členov 101 in 102 PDEU, da učinkovito uporabljajo svoje vire ter da se lahko osredotočijo na preprečevanje in odpravo protikonkurenčnega ravnanja, ki izkrivlja konkurenco na notranjem trgu. V ta namen bi morali imeti možnost zavrniti obravnavo pritožbe z utemeljitvijo, da ne spada med njihove prioritete. To ne bi smelo vplivati na pristojnost NOK glede zavrnitve obravnave pritožb iz drugih razlogov, kot sta nepristojnost ali odločitev, da ni nobenega vzroka za njihovo ukrepanje. Pristojnost NOK, da prednostno razporejajo svoje postopke za izvajanje pravil konkurence, ne posega v pravico vlade države članice, da izda smernice glede splošne politike ali prednostnih nalog za nacionalne organe, pristojne za konkurenco, ki niso povezane s posebnimi postopki za izvajanje členov 101 in 102 PDEU.
- (18) NOK bi morali imeti potrebne vire, kar zadeva osebe, tehnično znanje in izkušnje, finančna sredstva in tehnično opremo, da se zagotovi učinkovito opravljanje njihovih nalog pri uporabi členov 101 in 102 PDEU. Če se njihove naloge in pristojnosti v skladu z nacionalnim pravom razširijo, bi morali biti viri, ki so potrebni za opravljanje teh nalog, še vedno zadostni.
- (19) NOK potrebujejo minimalni nabor skupnih pooblastil za preiskovanje in odločanje, da bodo lahko učinkovito izvajali člena 101 in 102 PDEU.
- (20) Okrepiti bi bilo treba vlogo NOK, da bi imeli učinkovita preiskovalna pooblastila za odkrivanje vsakega sporazuma, sklepa ali usklajenega ravnanja, ki je prepovedan na podlagi člena 101 PDEU, ali vsake zlorabe prevladujočega položaja, ki je prepovedana na podlagi člena 102 PDEU, v kateri koli fazi postopka pred njimi.
- (21) Preiskovalna pooblastila nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, morajo biti zadostna za odziv na izzive pri izvajanju pravil konkurence v digitalnem okolju in bi morala nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, omogočiti, da pridobijo vse informacije v digitalni obliki, vključno s forenzičnimi podatki, ki so povezani s podjetjem ali podjetniškim združenjem, ki je predmet preiskovalnega ukrepa, ne glede na nosilec, na katerem so shranjene, kot so prenosni računalniki, mobilni telefoni in druge mobilne naprave.
- (22) Okrepiti bi bilo treba vlogo nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, da bi imeli pooblastila za pregled prostorov podjetij in podjetniških združenj, ki so predmet postopkov za uporabo členov 101 in 102 PDEU, pa tudi drugih udeležencev na trgu, ki bi lahko imeli podatke, ki so pomembni za takšen postopek. Nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, bi morali imeti možnost, da opravijo takšne preglede, kadar obstajajo vsaj utemeljeni razlogi za sum kršitve člena 101 ali 102 PDEU.
- (23) Da bi bilo pooblastilo nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, za izvajanje pregledov učinkovito, bi jim moralo omogočiti dostop do informacij, ki so dostopne podjetju ali združenju podjetij ali osebi, ki je predmet pregleda, in ki so povezane s podjetjem, ki je predmet preiskave.
- (24) Da bi se čim bolj omejilo nepotrebno podaljšanje pregledov, bi morali biti nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, pooblašteni, da bi lahko nadaljevali iskanje izvodov ali izvlečkov iz poslovnih knjig in dokumentacije, povezanih s poslovanjem podjetja ali združenja podjetij, ki je predmet preiskave, v prostorih organa ali v drugih za to določenih prostorih.
- (25) Izkušnje kažejo, da se lahko poslovna dokumentacija hrani v domovih vodilnih delavcev ali drugih zaposlenih podjetja, zlasti zaradi vse pogostejše uporabe

prožnejših ureditev dela. Za zagotovitev učinkovitosti pregledov bi morali nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, imeti pooblastila za vstop v vse prostore, vključno z zasebnimi prebivališči, kadar obstaja utemeljen sum, da se tam hrani poslovna dokumentacija, ki je lahko pomembna za dokazovanje resne kršitve člena 101 ali 102 PDEU. Za izvajanje tega pooblastila bi bilo treba pridobiti predhodno odobritev sodnega organa. To državam članicam ne preprečuje, da nalog nacionalnega sodišča v izjemno nujnih primerih ne bi zaupale nacionalnemu upravnemu organu, pristojnemu za konkurenco, ki deluje kot sodni organ.

- (26) NOK bi morali imeti učinkovita pooblastila, da zahtevajo informacije, ki so potrebne za odkritje vsakega sporazuma, sklepa ali usklajenega ravnanja, ki so prepovedani na podlagi člena 101 PDEU, ali vsake zlorabe, ki je prepovedana na podlagi člena 102 PDEU. To bi moralo vključevati pravico, da zahtevajo informacije ne glede na to, kje se hranijo, pod pogojem, da so dostopne naslovníku zahtevka za informacije. Izkušnje kažejo, da so lahko tudi informacije, ki jih prostovoljno predložijo tretje osebe, kot so konkurenti, stranke in potrošniki na trgu, dragocen vir informacij za informirano in dosledno izvajanje pravil konkurence, zato bi morali NOK takšne predložitve spodbujati.
- (27) NOK bi morali imeti učinkovita sredstva za ponovno vzpostavitev konkurence na trgu z naložitvijo sorazmernih strukturnih in ravnalnih ukrepov.
- (28) Kadar podjetja ali podjetniška združenja med postopkom, ki lahko pripelje do prepovedi sporazuma ali ravnanja, ponudijo NOK zaveze za odpravo njihovih pomislekov, bi morali ti organi imeti možnost izdati odločitve, s katerimi te zaveze za zadevna podjetja postanejo zavezujoče in jih je mogoče v zvezi z njimi tudi izvajati. Takšne odločitve o zavezah bi morale ugotavljati, da ni več nobenih vzrokov za ukrepanje s strani NOK, brez ugotavljanja, ali je šlo za kršitev člena 101 ali 102 PDEU ali ne. Odločitve o zavezah ne posegajo v pristojnosti organov, pristojnih za konkurenco, in sodišč v državah članicah, da ugotovijo kršitev in odločijo o primeru.
- (29) Za zagotovitev učinkovitega in enotnega izvajanja členov 101 in 102 PDEU bi morali imeti nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, pooblastila za naložitev učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih glob podjetjem in podjetniškimi združenjem zaradi kršitev člena 101 ali 102 PDEU, bodisi neposredno sami v upravnem postopku bodisi z zahtevkom za naložitev glob v nekazenskem sodnem postopku. To ne posega v nacionalne zakonodaje držav članic, ki določajo naložitev sankcij s strani sodišč v kazenskih zadevah zaradi kršitve členov 101 in 102 PDEU.
- (30) Za zagotovitev, da podjetja in podjetniška združenja upoštevajo pooblastila za preiskovanje in odločanje NOK, morajo nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, imeti možnost, da naložijo učinkovite globe za neupoštevanje teh pooblastil in periodične denarne kazni za zagotovitev upoštevanja teh pooblastil, in sicer bodisi neposredno sami v upravnem postopku bodisi z zahtevkom za naložitev glob v nekazenskem sodnem postopku. To ne posega v nacionalne zakonodaje držav članic, ki določajo naložitev takšnih glob s strani sodišč v kazenskem sodnem postopku. Poleg tega ta direktiva ne vpliva niti na nacionalna pravila o dokaznem standardu niti na obveznosti NOK, da preverjajo dejstva zadevnega primera, pod pogojem, da so takšna pravila in obveznosti skladni s splošnimi načeli prava Unije. Globe in periodične denarne kazni bi bilo treba določiti glede na skupni promet zadevnih podjetij in podjetniških združenj.
- (31) Da se zagotovi učinkovita in enotna uporaba členov 101 in 102 PDEU, bi bilo treba pojem podjetja iz členov 101 in 102 PDEU uporabljati v skladu s sodno prakso

Sodišča Evropske unije, ki ga določa kot gospodarsko enoto, tudi če je sestavljeno iz več pravnih ali fizičnih oseb. V skladu s tem bi bilo treba zagotoviti, da lahko NOK na podlagi pojma podjetja ugotovijo, da je za kršitev odgovorno matično podjetje, in mu naložijo globe za ravnanje enega od njegovih hčerinskih podjetij, če takšno matično podjetje in njegovo hčerinsko podjetje tvorita eno gospodarsko enoto. Da se podjetjem prepreči, da bi se s pravnimi ali organizacijskimi spremembami izognila odgovornosti za plačilo glob za kršitve členov 101 in 102 PDEU, bi morali NOK imeti možnost ugotoviti, da so za kršitev odgovorni pravni ali gospodarski nasledniki odgovornega podjetja, ter jim naložiti globe za kršitve členov 101 in 102 PDEU v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije.

- (32) Za zagotovitev, da globe, naložene za kršitve členov 101 in 102 PDEU, odražajo gospodarski pomen kršitve, bi morali NOK upoštevati teže kršitve. NOK bi morali imeti tudi možnost, da določijo globe, ki so sorazmerne s trajanjem kršitve. Ta dejavnika bi bilo treba presoditi v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije. Sodišče Evropske unije je zlasti glede presoje teže kršitve ugotovilo, da je treba upoštevati okoliščine primera, okoliščine, v katerih je prišlo do kršitve in odvratilni učinek glob. Dejavniki, ki so lahko del te presoje, so promet blaga in storitev, v zvezi s katerimi je prišlo do kršitve, ter velikost in gospodarska moč podjetja, saj odražajo vpliv, ki ga je podjetje lahko imelo na trg. Če je poleg tega storilec odgovoren za večkratne kršitve, to kaže na njegovo nagnjenost k takim kršitvam in je zato izjemno pomemben pokazatelj teže zadevnega ravnanja, s tem pa tudi potrebe po povečanju ravni kazni za doseg učinkovitega odvratanja. Pri določanju globe, ki jo je treba naložiti, bi morali NOK upoštevati vrednost prodaje blaga in storitev podjetja, na katere se kršitev neposredno ali posredno nanaša. Podobno bi morali imeti NOK pravico, da povečajo globo, ki se naloži podjetju ali podjetniškemu združenju, ki nadaljuje isto ali stori podobno kršitev, potem ko Komisija ali nacionalni organ, pristojen za konkurenco, sprejme sklep ali odločitev, v kateri ugotovi, da je isto podjetje ali podjetniško združenje kršilo člen 101 ali 102 PDEU.
- (33) Izkušnje so pokazale, da so podjetniška združenja redno udeležena pri kršitvah konkurence in NOK bi morali imeti možnost, da takšna združenja učinkovito oglobijo. Kadar se kršitev podjetniškega združenja nanaša na dejavnosti njegovih članov, bi bilo treba pri presoji teže kršitve za določitev zneska globe v postopku zoper to združenje upoštevati vsoto zneskov prodaje blaga in storitev, na katere se kršitev neposredno ali posredno nanaša, ki jo opravijo podjetja, ki so člani združenja. Za zagotavljanje učinkovite izterjave glob, ki so naložene podjetniškemu združenju za storjene kršitve, je treba določiti pogoje, pod katerimi lahko NOK zahtevajo plačilo globe od članov združenja, če združenje ni plačilno sposobno. Pri tem bi morali NOK upoštevati sorazmerno velikost podjetij v združenju ter zlasti položaj malih in srednjih podjetij. Plačilo globe enega ali več članov združenja ne posega v pravila nacionalnega prava, ki določajo izterjavo zneska, ki ga plačajo drugi člani združenja.
- (34) Odvratilni učinek glob se po Evropi močno razlikuje, pri čemer je v nekaterih državah članicah najvišji znesek globe, ki se lahko določi, zelo nizek. Da se zagotovi, da lahko NOK določijo odvratilne globe, bi bilo treba najvišji znesek globe določiti na najmanj 10 % skupnega svetovnega prometa zadevnega podjetja. To državam članicam ne bi smelo preprečiti, da bi ohranile ali uvedle višji najvišji znesek globe.
- (35) Programi prizanesljivosti so ključno orodje za odkrivanje skrivnih kartelov ter tako prispevajo k učinkovitemu pregonu in naložitvi kazni za najhujše kršitve konkurenčnega prava. Vendar so trenutno med programi prizanesljivosti, ki se uporabljajo v državah članicah, opazne razlike. Te razlike povzročajo pravno

negotovost pri podjetjih kršiteljih glede pogojev, pod katerimi lahko vložijo prijavo zaradi prizanesljivosti in zaprosijo za status imunitete v skladu z zadevnimi programi prizanesljivosti. Takšna negotovost lahko zmanjša spodbude za morebitne prijavitelje, da bi vložili prijave zaradi prizanesljivosti. To lahko vodi do manj učinkovitega izvajanja pravil konkurence v Uniji, saj se odkrije manj skrivnih kartelov.

- (36) Razlike med programi prizanesljivosti na ravni držav članic ogrožajo tudi enake konkurenčne pogoje za podjetja, ki delujejo na notranjem trgu. Zato je primerno, da se z zmanjšanjem teh razlik poveča pravna varnost.
- (37) NOK bi morali podjetjem odobriti imuniteto pred globami in znižanja glob, če se izpolnijo nekateri pogoji. Treba bi bilo šteti, da so podjetja nacionalnemu organu, pristojnemu za konkurenco, predložila dokaze v zvezi s skrivnim kartelom, ki omogočajo ugotovitev kršitve člena 101 PDEU, če navedeni nacionalni organ, pristojen za konkurenco, ob predložitvi takšnih dokazov s strani podjetja ni imel zadostnih dokazov za ugotovitev kršitve člena 101 PDEU v zvezi z istim kartelom.
- (38) Prijavitelji bi morali imeti možnost, da vložijo prijavo zaradi prizanesljivosti pisno ali, če je to ustrezno, na drug način, katerega rezultat ni priprava dokumentov, informacij ali drugega materiala, ki so v lasti prijavitelja, v njegovi hrambi ali pod njegovim nadzorom. V ta namen bi morali NOK vzpostaviti sistem, ki bi jim omogočil, da izjave zaradi prizanesljivosti sprejmejo bodisi ustno bodisi na kak drugačen način, vključno v digitalni obliki.
- (39) Prijaviteljem, ki so pri Evropski komisiji vložili prijavo zaradi prizanesljivosti v zvezi z domnevnim skrivnim kartelom, bi moralo biti omogočeno, da pri NOK, za katere menijo, da so primerni, vložijo skrajšane prijave v zvezi z istim kartelom. NOK bi morali sprejeti skrajšane prijave, ki vsebujejo minimalni nabor informacij v zvezi z domnevnim kartelom, in ne bi smeli zahtevati dodatnih informacij, ki presegajo ta minimalni nabor, preden v zvezi s to zadevo ne bi nameravali ukrepati. Če pa se obseg prijave zaradi prizanesljivosti, vložene pri Komisiji, spremeni, so prijavitelji odgovorni za obveščanje NOK, ki so jim predložili skrajšane prijave. NOK bi morali prijaviteljem priskrbeti potrdilo, v katerem sta navedena datum in ura prejema, in prijavitelja obvestiti, ali so pred tem že prejeli skrajšano prijavo ali prijavo zaradi prizanesljivosti v zvezi z istim kartelom. Ko se Komisija odloči, da v zvezi z zadevo ne bo ukrepala, bodisi v celoti bodisi delno, bi morali imeti prijavitelji možnost, da NOK, ki so jim predložili skrajšane prijave, predložijo popolne prijave zaradi prizanesljivosti.
- (40) Pravna negotovost glede vprašanja, ali so zaposleni v podjetjih zaščiteni pred individualnimi sankcijami, lahko morebitnim prijaviteljem prepreči, da bi vložili prijavo zaradi prizanesljivosti. Trenutni in nekdanji zaposleni in vodilni delavci podjetij, ki organe, pristojne za konkurenco, zaprosijo za imuniteto pred globami, bi zato morali biti zaščiteni pred vsemi sankcijami, ki jih naložijo javni organi zaradi njihove vpletenosti v skrivni kartel, ki je predmet prijave. Takšna zaščita bi morala biti odvisna od dejavnega sodelovanja teh zaposlenih in vodilnih delavcev z zadevnimi NOK, pri čemer bi morala biti prošnja za imuniteto vložena pred začetkom kazenskega postopka.
- (41) V sistemu vzporednih pooblastil za uporabo členov 101 in 102 PDEU je potrebno tesno sodelovanje med NOK. Zlasti kadar NOK izvaja pregled v imenu drugega NOK v skladu s členom 22(1) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003, bi bilo treba omogočiti prisotnost in pomoč uradnikov organa prosilca, da se poveča učinkovitost takšnih pregledov z zagotavljanjem dodatnih virov, znanja ter strokovnih izkušenj.

- (42) Poleg tega bi bilo treba vzpostaviti tudi ureditve, ki bi NOK omogočale, da zaprosijo za medsebojno pomoč pri uradni obvestitvi o predhodnih ugovorih in odločitvah ter pri izvajanju odločitev o naložitvi glob ali periodičnih denarnih kazni, kadar zadevno podjetje ni pravno prisotno na njihovem ozemlju. To bi zagotovilo učinkovito izvajanje členov 101 in 102 PDEU ter prispevalo k pravilnemu delovanju notranjega trga.
- (43) Da se NOK zagotovi učinkovito izvajanje členov 101 in 102 PDEU, je treba oblikovati izvedljiva pravila o zadržanju zastaralnih rokov. Zlasti v sistemu vzporednih pooblastil bi bilo treba nacionalne zastaralne roke zadržati za čas trajanja postopka pred NOK druge države članice ali Komisijo. To državam članicam ne preprečuje, da ne bi ohranile ali uvedle absolutnih zastaralnih rokov, če trajanje takšnih absolutnih rokov praktično ne onemogoča učinkovitega izvajanja členov 101 in 102 PDEU ali ga pretirano ne otežuje.
- (44) Da se zagotovi, da se primeri obravnavajo učinkovito in uspešno v okviru Evropske mreže za konkurencu, bi morale biti v tistih državah članicah, kjer je nacionalni upravni organ, pristojen za konkurencu, pristojen za preiskovanje kršitev člena 101 ali 102 PDEU, nacionalno sodišče, pristojno za konkurencu, pa je pristojno za sprejemanje odločitev o ugotovitvi kršitve in/ali naložitvi globe, nacionalnim upravnim organom, pristojnim za konkurencu, omogočeno, da tožbo vložijo neposredno pri nacionalnem sodišču, pristojnem za konkurencu. Poleg tega, če nacionalna sodišča delujejo kot pritožbena sodišča v postopkih zoper odločitve NOK, ki uporabljajo člen 101 ali 102 PDEU, bi morali biti nacionalni upravni organi, pristojni za konkurencu, kot taki v celoti upravičeni do nastopanja kot tožilci, tožene stranke ali nasprotne stranke v teh postopkih ter uživati enake pravice, kot jih imajo takšne stranke v teh postopkih.
- (45) Tveganje razkritja samoobdolžitvenega materiala zunaj okvira preiskave, za namen katere je bil predložen, lahko zmanjša spodbude za morebitne prijavitelje zaradi prizanesljivosti, da bi sodelovali z organi, pristojnimi za konkurencu. Posledično se ne glede na obliko, v kateri so predložene izjave zaradi prizanesljivosti, informacije v izjavah zaradi prizanesljivosti, pridobljene z dostopom do spisa, uporabijo le, če je to potrebno za uveljavljanje pravic do obrambe v postopku pred sodišči držav članic v nekaterih zelo omejenih primerih, ki so neposredno povezani z zadevo, v kateri je bil odobren dostop. To organom, pristojnim za konkurencu, ne bi smelo preprečiti, da bi objavili svoje odločitve v skladu z veljavnim pravom Unije ali nacionalnim pravom.
- (46) Dokazi so pomemben element pri izvajanju členov 101 in 102 PDEU. NOK bi morali imeti možnost, da bi obravnavali relevantne dokaze ne glede na to, ali so predloženi pisno, ustno ali v obliki posnetkov, vključno s tajnimi posnetki, ki jih pripravijo pravne ali fizične osebe, pod pogojem da to ni edini vir dokazov. To ne posega v pravico do zaslišanja.
- (47) Da bi se utrdilo tesno sodelovanje v okviru Evropske mreže za konkurencu, bi Komisija morala vzdrževati, razvijati, omogočiti gostovanje, upravljati in podpirati osrednji informacijski sistem (sistem Evropske mreže za konkurencu) v skladu z ustreznimi standardi zaupnosti ter varstva in varnosti podatkov. Uspešno in učinkovito delovanje Evropske mreže za konkurencu je odvisno od interoperabilnosti. Splošni proračun Unije bi moral kriti stroške vzdrževanja, razvoja, omogočanja gostovanja, podpore uporabnikom in delovanja osrednjega informacijskega sistema ter druge upravne stroške, nastale v povezavi z delovanjem Evropske mreže za konkurencu, zlasti stroške v zvezi z organizacijo srečanj. Predvideno je, da bo do leta 2020 stroške

za sistem Evropske mreže za konkurencu kril program za interoperabilnostne rešitve in skupne okvire za evropske javne uprave (program ISA²), pri čemer bodo upoštevana razpoložljiva sredstva programa, merila upravičenosti in prednostna merila.

- (48) Ker ciljev te direktive, tj. zagotoviti, da bodo imeli NOK potrebna jamstva za neodvisno delovanje in vire ter pooblastila za izvajanje pravil in naložitev glob, da bodo lahko učinkovito uporabljali člena 101 in 102 PDEU ter nacionalno konkurenčno pravo, ki se uporablja vzporedno s členoma 101 in 102 PDEU, ter zagotoviti učinkovito delovanje notranjega trga in Evropske mreže za konkurencu, države članice same ne morejo zadovoljivo doseči in lahko ta cilj zaradi zahtevane učinkovitosti in enotnosti pri uporabi členov 101 in 102 PDEU lažje doseže Unija sama, zlasti z vidika ozemeljske uporabe, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, kot je določeno v členu 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje tega cilja.
- (49) V skladu s Skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitvenih dokumentih³ so se države članice zavezale, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, ki bodo pojasnjevali razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov o prenosu. Zakonodajalec meni, da je predložitev takšnih dokumentov v primeru te direktive upravičena –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

PREDMET UREJANJA, PODROČJE UPORABE IN OPREDELITEV POJMOV

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta direktiva določa nekatera pravila za zagotovitev, da bodo nacionalni organi, pristojni za konkurencu, imeli jamstva za neodvisno delovanje in vire ter pooblastila za izvajanje pravil konkurence in naložitev glob, ki jih potrebujejo za učinkovito uporabo členov 101 in 102 PDEU, tako da ne bo izkrivljanja konkurence na notranjem trgu, ter da potrošniki in podjetja ne bodo v slabšem položaju zaradi nacionalnih zakonov in ukrepov, ki nacionalnim organom, pristojnim za konkurencu, preprečujejo, da bi učinkovito izvajali zadevna pravila. Področje uporabe te direktive zajema uporabo členov 101 in 102 PDEU ter določb nacionalnega konkurenčnega prava, ki se uporabljajo vzporedno s členoma 101 in 102 PDEU v isti zadevi, z izjemo člena 29(2), ki se nanaša tudi na izključno uporabo nacionalnega konkurenčnega prava.

---

³ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

2. Ta direktiva določa nekatera pravila o medsebojni pomoči za zaščito nemotenega delovanja notranjega trga in sistema tesnega sodelovanja v okviru Evropske mreže za konkurenco.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „nacionalni organ, pristojen za konkurenco,“ pomeni organ, ki ga država članica v skladu s členom 35 Uredbe (ES) št. 1/2003 določi kot odgovornega za uporabo členov 101 in 102 PDEU. Države članice lahko za opravljanje teh nalog določijo enega ali več upravnih organov (nacionalni upravni organ, pristojen za konkurenco) ter sodne organe (nacionalno sodišče, pristojno za konkurenco);
- (2) „organ, pristojen za konkurenco,“ pomeni nacionalni organ, pristojen za konkurenco, ali Komisijo ali oboje, odvisno od konteksta;
- (3) „Evropska mreža za konkurenco“ pomeni mrežo javnih organov, ki jo sestavljajo nacionalni organi, pristojni za konkurenco, in Komisija, da se ustvari forum za razprave in sodelovanje pri uporabi in izvajanju členov 101 in 102 PDEU;
- (4) „določbe nacionalnega konkurenčnega prava“ pomenijo določbe nacionalnega prava, katerih cilj je pretežno isti kot cilj členov 101 in 102 PDEU ter se v skladu s členom 3(1) Uredbe (ES) št. 1/2003 uporabljajo v isti zadevi in vzporedno s protimonopolnim pravom Unije, z izjemo uporabe informacij iz izjav zaradi prizanesljivosti in vlog za poravnavo iz člena 29(2) ter z izjemo določb nacionalnega prava, ki fizičnim osebam nalagajo kazenske sankcije;
- (5) „nacionalno sodišče“ pomeni nacionalno sodišče v smislu člena 267 PDEU;
- (6) „pritožbeno sodišče“ pomeni nacionalno sodišče, ki je na podlagi rednih pravnih sredstev pristojno za sodno presojo odločitev nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, ali presojo sodb v zvezi z njimi, ne glede na to, ali je to sodišče pristojno za ugotavljanje kršitev konkurenčnega prava ali ne;
- (7) „postopek“ pomeni postopek, ki teče pred nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, zaradi uporabe člena 101 ali 102 PDEU, dokler navedeni organ tega postopka ne konča s sprejetjem odločitve iz člena 9 ali 11 ali z ugotovitvijo, da ni nobenega razloga za njegovo nadaljnje ukrepanje, v primeru postopka, ki teče pred Komisijo, pa to pomeni postopek zaradi uporabe člena 101 ali 102 PDEU, dokler Komisija tega postopka ne konča s sprejetjem sklepa v skladu s členi 7, 9 ali 10 Uredbe (ES) št. 1/2003 ali ugotovi, da ni nobenega razloga za njeno nadaljnje ukrepanje;
- (8) „podjetje“, kakor je navedeno v členih 101 in 102 PDEU, v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije pomeni vsak subjekt, ki opravlja gospodarsko dejavnost, ne glede na njegov pravni status in način financiranja;
- (9) „skrivni kartel“ pomeni sporazum in/ali usklajeno ravnanje med dvema ali več konkurenti, s katerim so delno ali v celoti seznanjeni samo udeleženci in katerega cilj je usklajevanje konkurenčnega ravnanja teh konkurentov na trgu in/ali vplivanje na relevantne parametre konkurence z ravnanji, kot so določanje nakupnih ali prodajnih cen ali drugih tržnih pogojev, dodeljevanje proizvodnih ali prodajnih kvot, delitev

trgov, vključno z manipulacijami razpisov za zbiranje ponudb, omejitev uvoza ali izvoza in/ali protikonkurenčni ukrepi zoper druge konkurente;

- (10) „imuniteta pred globami“ pomeni, da se podjetju zaradi njegove udeležbe v skrivnem kartelu za nagrado za njegovo sodelovanje z organom, pristojnim za konkurenco, v okviru programa prizanesljivosti ne naloži nobena globa;
- (11) „znižanje glob“ pomeni, da se podjetju zaradi njegove udeležbe v skrivnem kartelu za nagrado za njegovo sodelovanje z organom, pristojnim za konkurenco, v okviru programa prizanesljivosti naloži znižana globa v primerjavi z globo, ki bi mu bila drugače naložena;
- (12) „prizanesljivost“ pomeni imuniteto pred globami in znižanje glob;
- (13) „program prizanesljivosti“ pomeni program, ki je povezan z uporabo člena 101 PDEU ali nacionalnega konkurenčnega prava, na podlagi katerega udeleženec v skrivnem kartelu neodvisno od drugih podjetij, udeleženih v kartelu, sodeluje v preiskavi organa, pristojnega za konkurenco, tako da prostovoljno predloži predstavitev z informacijami o kartelu in svoji vlogi v njem, v zameno za kar se mu z odločitvijo ali ustavitvijo postopka prizna imuniteta pred kakršno koli globo, ki bi se mu drugače naložila zaradi njegove udeležbe v kartelu, ali znižanje takšne globe;
- (14) „izjava zaradi prizanesljivosti“ pomeni ustno ali pisno predstavitev informacij, ki jo podjetje ali fizična oseba ali tretja oseba v imenu podjetja ali fizične osebe prostovoljno zagotovi organu, pristojnemu za konkurenco, in v okviru katere so navedene informacije podjetja ali fizične osebe o skrivnem kartelu ter opis vloge tega podjetja ali fizične osebe v zadevnem kartelu, pripravljena pa je bila posebej za predložitev organu, pristojnemu za konkurenco, z namenom priznanja imunitete ali znižanja globe v okviru programa prizanesljivosti, pri čemer ne vključuje predhodnih informacij;
- (15) „predhodne informacije“ pomenijo dokaz, ki obstaja neodvisno od postopka organa, pristojnega za konkurenco, ne glede na to, ali spis organa, pristojnega za konkurenco, te informacije vsebuje ali ne;
- (16) „vloga za poravnavo“ pomeni predstavitev, ki jo podjetje ali tretja oseba v imenu podjetja prostovoljno zagotovi organu, pristojnemu za konkurenco, in v kateri to podjetje prizna svoje sodelovanje pri kršitvi člena 101 PDEU ali nacionalnega konkurenčnega prava in svojo odgovornost za zadevno kršitev ali v kateri se ugovarjanju takšnemu sodelovanju in odgovornosti odreka, in je pripravljena posebej za to, da bi organ, pristojen za konkurenco, lahko uporabil poenostavljeni ali hitri postopek;
- (17) „prijavitelj“ pomeni podjetje, ki vloži prošnjo za imuniteto pred globami ali znižanje glob v okviru programa prizanesljivosti;
- (18) „organ prosilec“ pomeni nacionalni organ, pristojen za konkurenco, ki vloži zahtevek za medsebojno pomoč, kakor je določeno v členih 23, 24 ali 25;
- (19) „zaprošeni organ“ pomeni nacionalni organ, pristojen za konkurenco, ki prejme zahtevek za medsebojno pomoč, in v primeru zahtevka za pomoč iz členov 24 in 25 lahko pomeni pristojni javni urad, organ ali oddelek, ki nosi glavno odgovornost za izvajanje takšnih odločitev na podlagi nacionalnih zakonov, predpisov in upravne prakse.

Vsa sklicevanja na uporabo in kršitev členov 101 in 102 PDEU se razumejo tako, da vključujejo vzporedno uporabo določb nacionalnega konkurenčnega prava v isti zadevi.

POGLAVJE II

TEMELJNE PRAVICE

Člen 3

Zaščitni ukrepi

Pri izvajanju pooblastil nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, iz te direktive se uporabljajo ustrezni zaščitni ukrepi, ki so skladni s splošnimi načeli prava Unije in Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, vključno s spoštovanjem pravic podjetij do obrambe in pravice do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem.

POGLAVJE III

NEODVISNOST IN VIRI

Člen 4

Neodvisnost

1. Da se zagotovi neodvisnost nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, pri uporabi členov 101 in 102 PDEU, države članice zagotovijo, da ti organi opravljajo svoje naloge in izvajajo svoja pooblastila nepristransko ter v interesu učinkovitega in enotnega izvajanja teh določb ter ob upoštevanju sorazmernih zahtev glede odgovornosti in brez poseganja v tesno sodelovanje med organi, pristojnimi za konkurenco, v okviru Evropske mreže za konkurenco.
2. Države članice zlasti zagotovijo, da:
  - a) lahko osebje in člani organa odločanja v okviru nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, opravljajo svoje naloge in izvajajo svoja pooblastila za uporabo členov 101 in 102 PDEU neodvisno od političnih in drugih zunanjih vplivov;
  - b) ne bodo osebje in člani organa odločanja v okviru nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, niti zahtevali niti sprejemali navodil od nobene vlade ali drugega javnega ali zasebnega subjekta pri opravljanju svojih nalog in izvajanju svojih pooblastil za uporabo členov 101 in 102 PDEU;
  - c) se bodo osebje in člani organa odločanja v okviru nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, vzdržali vsakršnega ravnanja, ki bi bilo nezdržljivo z opravljanjem njihovih nalog in izvajanjem njihovih pooblastil za uporabo členov 101 in 102 PDEU;
  - d) se lahko člani organa odločanja v okviru nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, razrešijo samo, če ne izpolnjujejo več pogojev, ki se zahtevajo za opravljanje njihovih nalog, ali če so storili hujšo kršitev po nacionalnem pravu. Razloge za razrešitev bi bilo treba vnaprej določiti v nacionalnem pravu. Ne smejo se razrešiti iz razlogov, povezanih s pravilnim

opravljanjem njihovih nalog in izvajanjem njihovih pooblastil pri uporabi členov 101 in 102 PDEU, kakor je opredeljeno v členu 5(2);

- e) imajo nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, pooblastila, da določajo svoje prioritete za opravljanje nalog za uporabo členov 101 in 102 PDEU, kakor je opredeljeno v členu 5(2). Če so nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, obvezani obravnavati formalno vložene pritožbe, to vključuje pooblastilo teh organov, da obravnavo takšne pritožbe zavrnejo z utemeljitvijo, da se ne uvršča med njihove prioritete. To ne posega v pooblastilo nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, da obravnavo pritožb zavrnejo iz drugih razlogov, določenih v nacionalnem pravu.

Člen 5

Viri

1. Države članice zagotovijo, da imajo nacionalni organi, pristojni za konkurenco, na voljo človeške, finančne in tehnične vire, ki jih potrebujejo za učinkovito opravljanje svojih nalog in izvajanje svojih pooblastil pri uporabi členov 101 in 102 PDEU, kakor je opredeljeno v odstavku 2.
2. Nacionalni organi, pristojni za konkurenco, pri uporabi členov 101 in 102 PDEU: izvajajo preiskave z namenom uporabe členov 101 in 102 PDEU, sprejemajo odločitve ob uporabi teh določb na podlagi člena 5 Uredbe št. 1/2003 in tesno sodelujejo v okviru Evropske mreže za konkurenco, da se zagotovi učinkovita in enotna uporaba členov 101 in 102 PDEU.

POGLAVJE IV

POOBLASTILA

Člen 6

Pooblastilo za pregled poslovnih prostorov

1. Države članice zagotovijo, da lahko nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, opravijo vse nenapovedane preglede podjetij in podjetniških združenj, potrebne za uporabo členov 101 in 102 PDEU. Države članice zagotovijo, da so uradniki in druge spremljevalne osebe, ki so jih nacionalni organi, pristojni za konkurenco, pooblastili za izvajanje pregleda, pooblašteni najmanj, da:
  - a) vstopijo v vse prostore, na zemljišča in v prevozna sredstva podjetij in podjetniških združenj;
  - b) pregledajo poslovne knjige in drugo dokumentacijo, povezane s poslovanjem podjetja, ne glede na vrsto nosilca, na katerem je shranjena, vključno s pravico do dostopa do informacij, ki so dostopne subjektu, ki je predmet pregleda;
  - c) odvzamejo ali pridobijo, ne glede na obliko, kopije ali izvlečke iz takšnih poslovnih knjig ali dokumentacije in, kadar menijo, da je to potrebno, nadaljujejo iskanje teh kopij ali izvlečkov v svojih prostorih ali drugih za to določenih prostorih;

- d) zapečatijo vse poslovne prostore ter poslovne knjige in dokumentacijo za trajanje in v obsegu, ki sta potrebna za izvedbo pregleda;
  - e) zaprosijo katerega koli predstavnika ali člana osebja podjetja ali podjetniškega združenja za pojasnilo dejstev ali dokumentov, ki se nanašajo na predmet in namen pregleda, in njegove odgovore zapišejo ali posnamejo.
2. Države članice zagotovijo, da se morajo podjetja in podjetniška združenja podrediti pregledom, ki jih opravljajo nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco. Če podjetje ali podjetniško združenje nasprotuje pregledu, ki ga odredi nacionalni upravni organ, pristojen za konkurenco, ali odobri nacionalno sodišče, lahko nacionalni organi, pristojni za konkurenco, pridobijo potrebno pomoč policije ali enakovrednega organa pregona, da jim omogoči izvedbo pregleda. Takšna pomoč se lahko pridobi tudi kot previdnostni ukrep.

Člen 7

Pooblastilo za pregled drugih prostorov

1. Če obstaja utemeljen sum, da se poslovne knjige in druga dokumentacija, ki so povezani s poslovanjem in predmetom pregleda ter so lahko pomembni za dokazovanje resne kršitve člena 101 ali 102 PDEU, hranijo v katerih koli drugih prostorih, ki niso navedeni v členu 6, prevoznih sredstvih ali na drugem zemljišču, vključno z domovi vodilnih delavcev, pa tudi drugih zaposlenih v zadevnih podjetjih in podjetniških združenjih, države članice zagotovijo, da lahko nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, opravijo nenapovedane preglede v teh prostorih, prevoznih sredstvih ali na tem zemljišču.
2. Takšni pregledi se ne morejo izvesti brez predhodne odobritve nacionalnega sodišča.
3. Države članice zagotovijo, da imajo uradniki in druge spremljevalne osebe, ki so jih nacionalna sodišča pooblastila za izvajanje pregleda v skladu z odstavkom 1 tega člena, vsaj pooblastila, ki so navedena v členu 6(1)(a), (b) in (c) in členu 6(2).

Člen 8

Zahtevki za informacije

Države članice zagotovijo, da lahko nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, z odločitvijo od podjetij in podjetniških združenj zahtevajo, da jim predložijo vse potrebne informacije za uporabo členov 101 in 102 PDEU v določenem roku. Ta obveznost zajema informacije, ki so dostopne podjetjem in podjetniškim združenjem.

Člen 9

Ugotavljanje in odprava kršitev

Države članice zagotovijo, da lahko nacionalni organi, pristojni za konkurenco, kadar ugotovijo, da gre za kršitev člena 101 ali 102 PDEU, z odločitvijo zahtevajo od zadevnih podjetij ali podjetniških združenj, da tako kršitev odpravijo. V ta namen jim lahko naložijo vse ravnalne ali strukturne ukrepe, ki so sorazmerni storjeni kršitvi in potrebni za njeno učinkovito odpravo.

Člen 10

Začasni ukrepi

Države članice zagotovijo, da lahko nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, vsaj v nujnih primerih, kadar obstaja nevarnost resne in nepopravljive škode konkurenci, ter na podlagi ugotovitve kršitve člena 101 ali 102 PDEU na prvi pogled po uradni dolžnosti z odločitvijo odredijo, da se podjetjem naložijo začasni ukrepi. Takšna odločitev se uporablja za določeno časovno obdobje in jo je mogoče podaljšati, kolikor je to potrebno in primerno.

Člen 11

Zaveze

Države članice zagotovijo, da lahko nacionalni organi, pristojni za konkurenco, v postopku, ki so ga začeli, da bi sprejeli odločitev, s katero bi zahtevali odpravo kršitve člena 101 ali 102 PDEU, zaveze, ki jih ponudijo podjetja, da bi odpravila pomisleke, ki so jih izrazili ti organi, z odločitvijo spremenijo v zavezujoče. Takšna odločitev je lahko časovno omejena in zaključuje, da nacionalni organ, pristojen za konkurenco, nima več vzrokov za ukrepanje.

POGLAVJE V

GLOBE IN PERIODIČNE DENARNE KAZNI

Člen 12

Globe za podjetja in podjetniška združenja

1. Brez poseganja v nacionalne zakonodaje držav članic, ki določajo naložitev sankcij v kazenskem sodnem postopku, države članice zagotovijo, da lahko nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, bodisi z odločitvijo v upravnem postopku naložijo učinkovite, sorazmerne in odvračilne globe bodisi v nekazenskem sodnem postopku zahtevajo naložitev takih glob podjetjem in podjetniškim združenjem, kadar ta naklepno ali iz malomarnosti kršijo člen 101 ali 102 PDEU.
2. Brez poseganja v nacionalne zakonodaje držav članic, ki določajo naložitev sankcij v kazenskem sodnem postopku, države članice zagotovijo, da lahko nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, bodisi z odločitvijo v upravnem postopku naložijo učinkovite, sorazmerne in odvračilne globe bodisi v nekazenskem sodnem postopku zahtevajo naložitev takih glob podjetjem ali podjetniškim združenjem, pri čemer se te globe določijo sorazmerno glede na skupni promet teh podjetij ali podjetniških združenj, ki naklepno ali iz malomarnosti storijo naslednje:
  - a) se ne podredijo pregledu iz člena 6(2);
  - b) pečati, ki jih v skladu s členom 6(1)(d) namestijo uradniki ali druge spremljevalne osebe, ki so jih pooblastili nacionalni organi, pristojni za konkurenco, se prelomijo;
  - c) v odgovor na vprašanje iz člena 6(1)(e) dajo napačen, zavajajoč odgovor, ne dajo ali nočejo dati popolnega odgovora ali v roku, ki ga določi nacionalni

- organ, pristojen za konkurenco, ne popravijo napačnega, zavajajočega ali nepopolnega odgovora člana osebja;
- d) predložijo napačne, nepopolne ali zavajajoče informacije v odgovor na zahtevek, podan z odločitvijo iz člena 8, ali ne predložijo informacij v določenem roku;
  - e) ne upoštevajo odločitve iz členov 10 in 11.
3. Države članice zagotovijo, da se pojem podjetja uporablja za namen naložitve glob matičnim podjetjem ter pravnim in gospodarskim naslednikom podjetij.

Člen 13

Izračun glob

1. Države članice zagotovijo, da nacionalni organi, pristojni za konkurenco, pri določanju zneska globe za kršitev člena 101 ali 102 PDEU upoštevajo tako težo kot tudi trajanje kršitve.
2. Države članice zagotovijo, da je podjetniško združenje, ki mu je naložena globa ob upoštevanju prometa njegovih članov in samo ni plačilno sposobno, dolžno od svojih članov zahtevati prispevke za kritje zneska globe.

Kadar je treba zagotoviti polno plačilo globe, države članice zagotovijo, da imajo nacionalni organi, pristojni za konkurenco, pravico zahtevati plačilo neporavnane zneska globe od katerega koli podjetja, katerega predstavniki so bili člani organov odločanja tega združenja. Če je to še vedno potrebno, imajo nacionalni organi, pristojni za konkurenco, tudi pravico zahtevati plačilo neporavnane zneska globe od katerega koli člana združenja, ki je bil dejaven na trgu, na katerem se je kršitev zgodila. Vendar se plačilo ne zahteva od tistih članov združenja, ki niso izvajali kršitve in bodisi niso vedeli za njen obstoj bodisi so se od nje dejavno distancirali, preden se je preiskava začela.

Člen 14

Najvišji znesek globe

1. Države članice zagotovijo, da se najvišji znesek globe, ki ga nacionalni organ, pristojen za konkurenco, lahko naloži vsakemu posameznemu podjetju ali podjetniškemu združenju, udeležnemu pri kršitvi člena 101 ali 102 PDEU, ne določi na manj kot 10 % njegovega skupnega svetovnega prometa v poslovnem letu pred odločitvijo.
2. Kadar se kršitev podjetniškega združenja nanaša na dejavnost njegovih članov, se najvišji znesek globe ne določi na manj kot 10 % vsote skupnega svetovnega prometa vsakega posameznega člana, dejavnega na trgu, ki ga je kršitev združenja prizadela. Vendar finančna obveznost vsakega posameznega podjetja v zvezi s plačilom globe ne presega najvišjega zneska, določenega v skladu z odstavkom 1.

Člen 15

Periodične denarne kazni

Države članice zagotovijo, da lahko nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, z odločitvijo naložijo učinkovite, sorazmerne in odvračilne periodične denarne kazni podjetjem in podjetniškim združenjem, ki se določijo sorazmerno glede na njihov dnevni skupni promet, da se ta podjetja in združenja prisili k naslednjem:

- a) da se podredijo pregledu iz člena 6(2);
- b) da predložijo popolne in točne informacije iz člena 8;
- c) da upoštevajo odločitve, izdane na podlagi členov 9, 10 in 11.

POGLAVJE VI

PRIZANESLJIVOST

Člen 16

Imuniteta pred globami

1. Države članice zagotovijo, da imajo nacionalni organi, pristojni za konkurenco, vzpostavljene programe prizanesljivosti, ki jim omogočajo, da podjetjem priznajo imuniteto pred globami.
2. Države članice zagotovijo, da se lahko imuniteta prizna le, če podjetje
  - a) izpolnjuje pogoje iz člena 18;
  - b) razkrije svojo udeležbo v skrivnem kartelu; in
  - c) prvo predloži dokaze, ki:
    - i. nacionalnemu organu, pristojnemu za konkurenco, ob prejemu prijave omogočajo uvedbo ciljno usmerjenega pregleda v zvezi s skrivnim kartelom, pod pogojem da nacionalni organ, pristojen za konkurenco, še ni razpolagal z dokazi za izvedbo pregleda v zvezi s skrivnim kartelom ali takšnega pregleda še ni izvedel ali
    - ii. po mnenju nacionalnega organa, pristojnega za konkurenco, omogočajo ugotovitev kršitve konkurenčnega prava, pod pogojem da nacionalni organ, pristojen za konkurenco, še ni razpolagal z dokazi, da bi tako kršitev lahko ugotovil, in da pred tem ni nobeno drugo podjetje izpolnilo pogojev za priznanje imunitete v skladu z odstavkom 2(c)(i) v zvezi z istim kartelom.
3. Države članice zagotovijo, da so vsa podjetja upravičena do imunitete pred globami, z izjemo podjetij, ki so sprejela ukrepe, da bi druga podjetja prisilila k udeležbi v skrivnem kartelu.

Člen 17

Znižanje glob

1. Države članice zagotovijo, da imajo nacionalni organi, pristojni za konkurenco, vzpostavljene programe prizanesljivosti, ki jim omogočajo, da podjetjem, ki ne izpolnjujejo pogojev za priznanje imunitete, odobrijo znižanje glob.
2. Države članice zagotovijo, da se znižanje glob odobri le, če so izpolnjeni pogoji iz člena 18 in prijavitelj razkrije svojo udeležbo v skrivnem kartelu ter nacionalnemu organu, pristojnemu za konkurenco, zagotovi dokaze o domnevnem skrivnem kartelu, ki imajo glede na dokaze, s katerimi nacionalni organ, pristojen za konkurenco, ob prejemu prijave že razpolaga, znatno dodano vrednost za namene dokazovanja kršitve člena 101 PDEU ali ustrezne določbe nacionalnega prava.
3. Države članice zagotovijo, da nacionalni organi, pristojni za konkurenco, lahko odobrijo dodatno znižanje glob, če prijavitelj predloži dokaze, ki jih nacionalni organ, pristojen za konkurenco, uporabi za dokazovanje dodatnih dejstev, ki povzročijo povišanje glob v primerjavi z globami, ki bi se sicer naložile udeležencem v skrivnem kartelu, pri čemer organu, pristojnemu za konkurenco, prijaviteljevih dokazov ni treba dodatno potrjevati. Znižanje glob za prijavitelja je sorazmerno s takšnim povišanjem glob.

Člen 18

Splošni pogoji za prizanesljivost

Države članice zagotovijo, da mora prijavitelj, da bi bil upravičen do prizanesljivosti, izpolniti naslednje kumulativne pogoje:

- a) takoj po vložitvi svoje prijave je končal svojo udeležbo v domnevnem skrivnem kartelu, z izjemo dejavnosti, ki so po mnenju nacionalnega organa, pristojnega za konkurenco, razumno nujne za ohranitev integritete njegove preiskave;
- b) odkrito, v celoti, neprenehoma in brez odlašanja sodeluje z nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, od vložitve prijave do trenutka, ko organ s sprejetjem odločitve konča svoj postopek zoper vse stranke, ki so predmet njegove preiskave, ali svoj postopek konča kako drugače. To vključuje naslednje:
  - i. organu, pristojnemu za konkurenco, je treba nemudoma zagotoviti vse pomembne informacije in dokaze v zvezi z domnevnim skrivnim kartelom, ki preidejo v posest prijavitelja ali so mu na razpolago;
  - ii. prijavitelj je še vedno na razpolago nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, za odgovor na kakršno koli zahtevo, ki bi lahko prispeval k ugotovitvi dejstev;
  - iii. zagotoviti je treba, da so trenutni (in po možnosti nekdanji) zaposleni in vodilni delavci na voljo za razgovore z nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco;
  - iv. pomembnih informacij ali dokazov se ne sme uničiti, poneverjati ali skrivati, in

- v. dejstev ali kakršne koli vsebine prijave se ne sme razkriti, preden nacionalni organ, pristojen za konkurenco, v postopku, ki ga vodi, ni izrazil svojih ugovorov, razen če ni dogovorjeno drugače; in
- c) pri načrtovanju vložitve prijave nacionalnemu organu, pristojnemu za konkurenco, prijavitelj ne sme:
- i. uničiti, poneverjati ali skrivati dokazov glede domnevnega skrivnega kartela; ali
  - ii. razkriti dejstev ali kakšne koli vsebine svoje načrtovane prijave, razen drugim organom, pristojnim za konkurenco.

Člen 19

Oblika prijave zaradi prizanesljivosti

Države članice zagotovijo, da lahko prijavitelji vložijo prijavo zaradi prizanesljivosti v pisni obliki in da imajo nacionalni organi, pristojni za konkurenco, vzpostavljen sistem, ki jim omogoča, da sprejmejo izjave zaradi prizanesljivosti bodisi ustno bodisi na drug način, katerega rezultat ni priprava dokumentacije, informacij ali drugega materiala, ki so v lasti prijavitelja, v njegovi hrambi ali pod njegovim nadzorom.

Člen 20

Zaznamek za formalno prošnjo za imuniteto

1. Države članice zagotovijo, da lahko podjetje, ki želi zaprositi za imuniteto, nacionalne organe, pristojne za konkurenco, najprej zaprosi za zaznamek. Zaznamek prosilcu zagotovi mesto v vrstnem redu za obdobje, ki ga za vsak primer posebej določi nacionalni organ, pristojen za konkurenco, ki prejme prošnjo za zaznamek. Zaznamek prosilcu omogoča, da pridobi potrebne informacije in dokaze, ki so dovolj pomembni, da doseže dokazni prag za imuniteto.
2. Države članice zagotovijo, da imajo nacionalni organi, pristojni za konkurenco, diskrecijsko pravico, da zaznamek odobrijo ali ne.
3. Če prosilec v določenem obdobju zaznamek dopolni, države članice zagotovijo, da se šteje, da so bile zagotovljene informacije in dokazi predloženi v času, ko je bil zaznamek odobren.

Člen 21

Skrajšane prijave

1. Države članice zagotovijo, da lahko prijavitelj, ki je vložil prijavo zaradi prizanesljivosti bodisi z vložitvijo prošnje za zaznamek bodisi s predložitvijo popolne prijave Komisiji v zvezi z domnevnim skrivnim kartelom, v zvezi z istim kartelom vloži skrajšano prijavo nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, za katere prijavitelj meni, da so primerni za obravnavo primera.
2. Države članice zagotovijo, da nacionalni organi, pristojni za konkurenco, sprejmejo skrajšane prijave, če so v eni od oblik iz člena 19, se nanašajo na iste proizvode,

ozemlja in trajanje kot prijave zaradi prizanesljivosti, vložene pri Komisiji, ter vključujejo kratek opis naslednjih informacij, kolikor so prijavitelju znane v času vložitve prijave:

- a) imena in naslova prijavitelja;
  - b) drugih udeležencev domnevnega skrivnega kartela;
  - c) zadevnih proizvodov;
  - d) zadevnih ozemelj;
  - e) trajanja;
  - f) narave domnevnega kartelnega ravnanja;
  - g) držav članic, v katerih je verjetno, da se nahajajo dokazi, in
  - h) informacij o drugih preteklih ali morebitnih prihodnjih prijaviteljevih prijavah zaradi prizanesljivosti v zvezi z domnevnim skrivnim kartelom.
3. Države članice zagotovijo, da nacionalni organi, pristojni za konkurenco, od prijavitelja ne bodo zahtevali nobenih informacij, ki se nanašajo na domnevno kršitev iz skrajšane prijave in presegajo informacije iz točk odstavka 2, preden bodo zahtevali predložitev popolne prijave v skladu z odstavkom 6.
  4. Države članice zagotovijo, da nacionalni organi, pristojni za konkurenco, ki prejmejo skrajšano prijavo, prijavitelju priskrbijo potrdilo, v katerem sta navedena datum in ura prejema.
  5. Države članice zagotovijo, da nacionalni organi, pristojni za konkurenco, ki prejmejo skrajšano prijavo, preverijo, ali so pred prejemom te prijave že prejeli skrajšano prijavo ali prijavo zaradi prizanesljivosti v zvezi z istim domnevnim skrivnim kartelom, in o tem prijavitelja ustrezno obvestijo.
  6. Države članice zagotovijo, da imajo prijavitelji možnost, da pri nacionalnih organih, pristojnih za konkurenco, vložijo popolne prijave zaradi prizanesljivosti, s katerimi dopolnijo skrajšane prijave iz odstavka 1, potem ko Komisija navedene organe obvesti, da ne namerava sprejeti nobenih ukrepov, ki bi se nanašali na zadevni primer v celoti ali na njegov del. Države članice zagotovijo, da lahko nacionalni organi, pristojni za konkurenco, določijo razumno obdobje, v katerem mora prijavitelj vložiti popolno prijavo skupaj z ustreznimi dokazi in informacijami.
  7. Če prijavitelj vloži popolno prijavo v skladu z odstavkom 6 v obdobju, ki ga je določil nacionalni organ, pristojen za konkurenco, države članice zagotovijo, da se bo za informacije, ki jih ta prijava vsebuje, štelo, da so bile predložene na datum in uro predložitve skrajšane prijave. Če prijavitelj vloži skrajšano prijavo najpozneje 5 delovnih dni po vložitvi prijave zaradi prizanesljivosti pri Komisiji, se bo za skrajšano prijavo štelo, da je predložena na datum in uro predložitve prijave zaradi prizanesljivosti pri Komisiji.

Člen 22

Povezanost programov prizanesljivosti in sankcij zoper fizične osebe

Države članice zagotovijo, da so trenutni in nekdanji zaposleni in vodilni delavci prosilcev, ki pri organih, pristojnih za konkurenco, vložijo prošnjo za imuniteto pred globami, zaščiteni

pred kakršnimi koli kazenskimi in upravnimi sankcijami ter pred sankcijami, ki se naložijo v nekazenskem sodnem postopku za njihovo udeležbo v skrivnem kartelu, ki ga zajema prijava, če ti zaposleni in vodilni delavci dejavno sodelujejo z zadevnimi organi, pristojnimi za konkurenco, prošnja za imuniteto pa je vložena pred začetkom kazenskega postopka.

POGLAVJE VII

MEDSEBOJNA POMOČ

Člen 23

Sodelovanje med nacionalnimi organi, pristojnimi za konkurenco

Države članice zagotovijo, da se, kadar nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, v imenu in za račun drugih nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, izvajajo pregled v skladu s členom 22 Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003, uradnikom in drugim spremljevalnim osebam, ki jih je nacionalni organ prosilec, pristojen za konkurenco, pooblastil za izvajanje pregleda, dovoli, da so navzoči pri pregledu in dejavno pomagajo zaprosenemu nacionalnemu organu, pristojnemu za konkurenco, z izvajanjem pooblastil iz členov 6 in 7.

Člen 24

Zahtevki za uradno obvestitev o predhodnih ugovorih in odločitvah

1. Brez poseganja v kakršno koli drugo obliko uradne obvestitve, za katero se odloči nacionalni organ države članice prosilke, pristojen za konkurenco, v skladu z veljavnimi pravili v zadevni državi članici, države članice zagotovijo, da na zahtevo organa prosilca zaproseni organ naslovnika v imenu organa prosilca uradno obvesti o predhodnih ugovorih glede domnevne kršitve člena 101 ali 102 PDEU ter o odločitvah o uporabi navedenih členov, pa tudi o dokumentih, ki se nanašajo na izvršitev odločitev o naložitvi glob ali periodičnih denarnih kazni.
2. Zaproseni organ zagotovi, da se uradna obvestitev v zaproseni državi članici izvede v skladu z nacionalnimi zakoni, predpisi in upravnimi praksami, ki veljajo v zaproseni državi članici.

Člen 25

Zahtevki za izvršitev odločitev o naložitvi glob ali periodičnih denarnih kazni

1. Države članice zagotovijo, da na zahtevo organa prosilca zaproseni organ izvrši odločitve o naložitvi glob ali periodičnih denarnih kazni, ki jih je organ prosilec sprejel v skladu s členoma 12 in 15. To velja le, če:
  - a) podjetje, od katerega je treba izterjati plačilo globe ali periodične denarne kazni, ni pravno prisotno v državi članici organa prosilca, ali
  - b) je očitno, da podjetje, od katerega je treba izterjati plačilo globe ali periodične denarne kazni, nima dovolj sredstev v državi članici organa prosilca.

2. Zaprošeni organ zagotovi, da se odločitve v zaprošeni državi članici izvršijo v skladu z nacionalnimi zakoni, predpisi in upravnimi praksami, ki veljajo v zaprošeni državi članici.
3. Organ prosilec lahko vloži zahtevek za izvršbo šele, ko je odločitev, ki omogoča izvršbo v državi članici prosilki, pravnomočna in se nanjo ni več mogoče pritožiti na podlagi rednega pritožbenega postopka.
4. Glede zastaralnih rokov se uporabljajo predpisi, ki veljajo v državi članici prosilki.
5. Zaprošeni organ ni dolžan izvršiti odločitve v skladu z odstavkom 1, če bi bilo to očitno v nasprotju z javnim redom v državi članici, v kateri se zahteva izvršba odločitve.

Člen 26

Spori v zvezi z zahtevki za uradno obvestitev in za izvršitev odločitev o naložitvi glob ali denarnih kazni

1. Spori v zvezi z zakonitostjo ukrepa, v zvezi s katerim je potrebna uradna obvestitev, ali zakonitostjo odločitve o naložitvi glob ali periodičnih denarnih kazni v skladu s členoma 12 in 15, ki ju izda organ prosilec, spadajo v okvir pristojnosti pristojnih organov države članice prosilke in jih urejajo nacionalna pravila navedene države.
2. Spori v zvezi z ukrepi za izvajanje pravil, sprejetimi v zaprošeni državi članici, ali spori v zvezi z veljavnostjo uradne obvestitve, ki jo je izvedel zaprošeni organ, spadajo v okvir pristojnosti pristojnih organov zaprošene države članice in jih urejajo veljavna pravila navedene države.

POGLAVJE VIII

ZASTARALNI ROKI

Člen 27

Zadržanje teka zastaralnih rokov za naložitev kazni

1. Države članice zagotovijo, da se tek zastaralnih rokov za naložitev glob ali periodičnih denarnih kazni s strani nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, v skladu s členoma 12 in 15, zadrži za čas trajanja postopka pred nacionalnimi organi, pristojnimi za konkurenco, drugih držav članic ali Komisijo v zvezi s kršitvijo, ki se nanaša na isti sporazum, sklep združenja ali usklajeno ravnanje. Zadržanje zastaranja se začne z uradno obvestitvijo podjetja, ki je predmet postopka, o prvem formalnem preiskovalnem ukrepu. Preneha na dan, ko zadevni organ konča svoj postopek in o tem obvesti podjetje. Trajanje tega obdobja zadržanja zastaranja ne posega v absolutne zastaralne roke, določene v nacionalnem pravu.
2. Tek zastaralnega roka za naložitev glob ali periodičnih denarnih kazni se zadrži za čas, ko o odločitvi organa, pristojnega za konkurenco, teče postopek na pritožbenem sodišču.

POGLAVJE IX

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 28

Vloga nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, pred nacionalnimi sodišči

1. Države članice, ki določijo tako nacionalni upravni organ, pristojen za konkurenco, ki je pristojen za preiskavo kršitev člena 101 ali 102 PDEU, kot tudi nacionalno sodišče, pristojno za konkurenco, ki je pristojno za sprejetje odločitve o ugotovitvi kršitve in/ali o naložitvi globe, zagotovijo, da lahko nacionalni upravni organ, pristojen za konkurenco, neposredno vloži tožbo pred nacionalnim sodiščem, pristojnim za konkurenco.
2. Če nacionalna sodišča nastopajo v postopku zoper odločitve nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, ki uporabljajo člen 101 ali 102 PDEU, države članice zagotovijo, da je nacionalni upravni organ, pristojen za konkurenco, kot tak v celoti upravičen do nastopanja kot tožilec, tožena stranka ali nasprotna stranka v tem postopku ter da uživa enake pravice, kot jih imajo takšne javne stranke v teh postopkih.

Člen 29

Omejitve uporabe informacij

1. Informacije, zbrane na podlagi določb iz te direktive, bi bilo treba uporabljati le za namen, za katerega so bile pridobljene. Ne smejo se uporabljati kot dokaz za naložitev sankcij zoper fizične osebe.
2. Države članice zagotovijo, da se dostop do izjav zaradi prizanesljivosti ali vlog za poravnavo odobri samo za namene uveljavljanja pravic do obrambe v postopku pred nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco. Države članice zagotovijo, da lahko stranka, ki je pridobila dostop do spisa, informacije iz takšnih izjav zaradi prizanesljivosti in vlog za poravnavo uporabi le, kadar je to potrebno za uveljavljanje pravic te stranke do obrambe v postopku pred sodišči držav članic v zadevah, ki so neposredno povezane z zadevo, v kateri je bil dostop odobren, in ki se nanašajo na:
  - a) porazdelitev globe med udeleženci kartela, ki jo je naložil nacionalni organ, pristojen za konkurenco, in za plačilo katere so udeleženci solidarno odgovorni, ali
  - b) presojo odločitve, s katero je nacionalni organ, pristojen za konkurenco, ugotovil kršitev člena 101 PDEU ali določb nacionalnega konkurenčnega prava.
3. Države članice zagotovijo, da se naslednje kategorije informacij, pridobljene v postopku pred nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, ne uporabijo v postopku pred nacionalnimi sodišči, dokler nacionalni organ, pristojen za konkurenco, s sprejetjem odločitve iz člena 9 ali 11 ne konča svojega postopka zoper vse stranke, ki so predmet njegove preiskave, ali postopka ne konča kako drugače:

- a) informacije, ki jih je pripravila druga fizična ali pravna oseba posebej za postopek pred nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, in
  - b) informacije, ki jih je med postopkom zbral nacionalni organ, pristojen za konkurenco, in jih poslal strankam.
4. Države članice zagotovijo, da se izjave zaradi prizanesljivosti med nacionalnimi organi, pristojnimi za konkurenco, izmenjajo v skladu s členom 12 Uredbe (ES) št. 1/2003 samo:
- a) s soglasjem prijavitelja ali
  - b) kadar je organ prejemnik prav tako prejel prijavo zaradi prizanesljivosti glede iste kršitve od istega prijavitelja, kot jo je prejel organ pošiljatelj, pod pogojem, da v času pošiljanja informacij prijavitelj ne more umakniti informacij, ki jih je predložil navedenemu organu prejemniku, ali
  - c) kadar se je organ prejemnik pisno obvezal, da informacij, ki so mu bile poslane, in informacij, ki bi jih prejel po datumu in času posredovanja, kot ju je zabeležil organ pošiljatelj, niti sam niti kateri koli drug organ, ki bi se mu lahko naknadno poslale informacije, ne bo uporabljal za nalaganje kazni prijavitelju ali kateri koli drugi pravni ali fizični osebi, ki je deležna ugodne obravnave s strani organa pošiljatelja na podlagi prijave, ki jo vloži prijavitelj v programu prizanesljivosti, ali za nalaganje kazni kateremu koli trenutnemu ali nekdanjemu zaposlenemu katere koli prej omenjene osebe;
- in pod pogojem, da je zaščita pred razkritjem informacij, ki jo odobri nacionalni organ prejemnik, pristojen za konkurenco, enakovredna zaščiti, dodeljeni s strani nacionalnega organa pošiljatelja, pristojnega za konkurenco.
5. Če organ, pristojen za konkurenco, pošlje informacije, ki jih je prijavitelj zagotovil prostovoljno v skladu s členom 12 Uredbe (ES) št. 1/2003, brez soglasja prijavitelja, države članice zagotovijo, da nacionalni organi prejemniki, pristojni za konkurenco, lahko izpolnijo zavezo iz odstavka 4(c).
6. Odstavki 2 do 5 se uporabljajo ne glede na obliko, v kateri se predložijo izjave zaradi prizanesljivosti v skladu s členom 19.

Člen 30

Dopustnost dokazov pred nacionalnimi organi, pristojnimi za konkurenco

Države članice zagotovijo, da vrste dopustnih dokazov pred nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, vključujejo dokumente, ustne izjave, posnetke in vse druge predmete, ki vsebujejo informacije, ne glede na vrsto nosilca, na katerem so informacije shranjene.

Člen 31

Stroški sistema Evropske mreže za konkurenco

Stroški, ki jih ima Komisija v zvezi z vzdrževanjem in razvojem sistema Evropske mreže za konkurenco ter sodelovanjem v okviru Evropske mreže za konkurenco, se krijejo iz splošnega proračuna Unije v okviru razpoložljivih odobritev.

POGLAVJE X

KONČNE DOLOČBE

Člen 32

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do [dvoletno obdobje za prenos]. Besedilo navedenih predpisov nemudoma sporočijo Komisiji.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedila temeljnih predpisov nacionalnega prava, ki jih sprejmejo na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 33

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 34

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

- 1.1. Naslov predloga/pobude
- 1.2. Zadevna področja v strukturi ABM/ABB
- 1.3. Vrsta predloga/pobude
- 1.4. Cilji
- 1.5. Utemeljitev predloga/pobude
- 1.6. Trajanje ukrepa in finančnih posledic
- 1.7. Načrtovani načini upravljanja

2. UKREPI UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila o spremljanju in poročanju
- 2.2. Upravljavski in kontrolni sistem
- 2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

- 3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice
- 3.2. Ocenjene posledice za odhodke
  - 3.2.1. *Povzetek ocenjenih posledic za odhodke*
  - 3.2.2. *Ocenjene posledice za odobritve za poslovanje*
  - 3.2.3. *Ocenjene posledice za odobritve za upravne zadeve*
  - 3.2.4. *Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom*
  - 3.2.5. *Udeležba tretjih oseb pri financiranju*
- 3.3. Ocenjene posledice za prihodke

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o krepitvi vloge organov držav članic, pristojnih za konkurenco, da bodo učinkoviteje izvajali pravila konkurence in zagotavljali pravilno delovanje notranjega trga.

1.2. Zadevna področja v strukturi ABM/ABB¹

Področje: Naslov 03 – Konkurenca.

Dejavnosti: 03 02 – Usklajevanje politik, Evropska mreža za konkurenco in mednarodno sodelovanje.

03 05 – Karteli, preprečevanje monopolov in liberalizacija.

1.3. Vrsta predloga/pobude

Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep**.

1.4. Cilji

1.4.1. Večletni strateški cilji Komisije, ki naj bi bili doseženi s predlogom/pobudo

Splošni cilj A: Nova spodbuda za delovna mesta, rast in naložbe.

1.4.2. Specifični cilji in zadevne dejavnosti v strukturi ABM/ABB

Specifični cilj št. 2: Učinkovita in usklajena uporaba konkurenčnega prava EU s strani NOK in nacionalnih sodišč.

Zadevne dejavnosti v strukturi ABM/ABB: 03 02 – Usklajevanje politik, Evropska mreža za konkurenco in mednarodno sodelovanje ter 03 05 – Karteli, preprečevanje monopolov in liberalizacija.

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

1.4.4. Poglavitne posledice pobude bodo občutili NOK, podjetja in potrošniki, kot je pojasnjeno v oddelku 2 obrazložitvenega memoranduma. Kazalniki rezultatov in posledic

Spodnja razpredelnica prikazuje možne kazalnike, ki bi se lahko uporabili za merjenje rezultatov in posledic.

Cilji	Temeljni kazalniki
Zagotovi se, da bodo imeli vsi nacionalni organi, pristojni za konkurenco (v nadaljnjem besedilu: NOK), učinkovita preiskovalna orodja in orodja za sprejemanje odločitev.	Zakonodajni ukrep: 1. Razpoložljivost temeljnih preiskovalnih orodij in orodij za sprejemanje odločitev po posameznih NOK. 2. Razpoložljivost ključnih postopkovnih jamstev po posameznih NOK. 3. Uporaba novih preiskovalnih orodij po

¹ ABM: upravljanje po dejavnostih, ABB: oblikovanje proračuna po dejavnostih.

	<p>posameznih NOK.</p> <p>4. Število odločitev glede na vrsto odločitve (npr. prepovedi, zaveze, začasni ukrepi).</p> <p>Mehki ukrep:</p> <p>1. Uporaba priporočenih praks/napotkov, ki jih po potrebi potrdi Evropska mreža za konkurenco, s strani NOK.</p>
<p>Zagotovi se, da lahko vsi NOK naložijo učinkovite globe.</p>	<p>Zakonodajni ukrep:</p> <p>1. V državah članicah, v katerih se trenutno globe podjetju naložijo v kazenskem sodnem postopku:</p> <ul style="list-style-type: none"> – razpoložljivost glob v upravnih postopkih / nekazenskih sodnih postopkih; – zmožnost NOK, da zadeve vložijo pred sodišča in jih pred njimi zagovarjajo; – število glob glede na število zadev v primerjavi s prejšnjim obdobjem, ko so bile globe naložene predvsem v kazenskem sodnem postopku. <p>2. Uporaba predpisanega najvišjega zakonito dovoljenega zneska za raven glob po posameznih NOK.</p> <p>3. Spremembe ravni glob v primerjavi s stanjem pred začetkom veljavnosti Direktive.</p> <p>4. Skupni znesek naloženih glob.</p> <p>5. Uporaba/neuporaba pojma podjetja za namen naložitve glob matičnim podjetjem ter pravnim in gospodarskim naslednikom podjetij.</p> <p>Mehki ukrep:</p> <p>1. Uporaba priporočenih praks/napotkov, ki jih po potrebi potrdi Evropska mreža za konkurenco, s strani NOK.</p>
<p>Zagotovi se, da bodo vsi NOK vzpostavili dobro zasnovan program prizanesljivosti, ki bo olajševal tudi vložitev prijav zaradi prizanesljivosti v več jurisdikcijah.</p>	<p>Zakonodajni ukrep:</p> <p>1. Razpoložljivost učinkovitih jamstev po posameznih NOK, da lahko prijavitelji zaradi prizanesljivosti ohranijo svoje mesto v vrstnem redu za obravnavo v programu prizanesljivosti.</p> <p>2. Razpoložljivost pravil po posameznih NOK, ki zaposlene pri prijaviteljih zaradi prizanesljivosti ščitijo pred sankcijami.</p> <p>3. Število prijav zaradi prizanesljivosti po</p>

	posameznih NOK. Mehki ukrep: 1. Uporaba priporočenih praks/napotkov, ki jih po potrebi potrди Evropska mreža za konkurencο, s strani NOK.
Zagotovi se, da bodo imeli NOK zadostne vire in bodo lahko neodvisno izvajali pravila konkurence EU.	Zakonodajni ukrep: 1. Razpoložljivost pravil po posameznih NOK, da NOK ne prejemajo navodil od javnih ali zasebnih organov. 2. Raziskava, ali je prišlo do poskusov, da se oslabi neodvisnost NOK. 3. Raziskava, ali imajo NOK ustrezne človeške in finančne vire za opravljanje svojih nalog, vključno z razvojem in primerjavo ravni osebja in proračunskih sredstev.
Dodatni stroški za NOK.	1. Dodatni stroški, ki izhajajo iz okrepljenih pristojnosti (usposabljanje itd.). 2. Stroški dejavnosti izvajanja protimonopolnega prava NOK (stroški v primerjavi z zneskom glob, ki so bile naložene).

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. *Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno*

Glavni cilj te zakonodajne pobude je zagotoviti, da se s krepitvijo vloge NOK, da bodo lahko učinkoviteje izvajali pravila konkurence, uresniči polni potencial decentraliziranega sistema izvajanja pravil konkurence EU, ki je bil vzpostavljen z Uredbo (ES) št. 1/2003. To bo spodbudilo učinkovito izvajanje pravil konkurence EU in tudi utrdilo tesno sodelovanje v okviru Evropske mreže za konkurencο.

Za dosego tega splošnega cilja bi bilo treba izpolniti naslednje specifične cilje:

1. zagotovi se, da bodo imeli vsi NOK učinkovita preiskovalna orodja in orodja za sprejemanje odločitev;
2. zagotovi se, da lahko vsi NOK naložijo učinkovite odvračilne globe;
3. zagotovi se, da bodo vsi NOK vzpostavili dobro oblikovan program prizanesljivosti, ki bo olajševal vložitev prijav zaradi prizanesljivosti v več jurisdikcijah; in
4. zagotovi se, da bodo imeli NOK zadostne vire in bodo lahko neodvisno izvajali pravila konkurence EU.

1.5.2. *Dodana vrednost ukrepanja EU*

Ukrepanje EU pri doseganju ciljev, opisanih v oddelku 1.5.1, in uresničevanju polnega potenciala decentraliziranega sistema izvajanja pravil konkurence EU, kot je pojasnjeno v oddelku 2 obrazložitvenega memoranduma, upravičuje več razlogov.

1.5.3. *Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti*

Uredba (ES) št. 1/2003 je okrepila vlogo NOK pri uporabi pravil konkurence EU. Posledično se zdaj pravila konkurence EU izvajajo v obsegu, ki ga Komisija sama nikoli ne bi mogla doseči. Komisija in NOK so od leta 2004 izdali 1 000 odločitev v okviru izvajanja pravil konkurence, od tega so jih NOK sprejeli 85 %. Zakonodajni predlog temelji na izkušnjah NOK pri izvajanju pravil konkurence in dodatnem ugotavljanju dejstev od leta 2004.

1.5.4. *Skladnost in možnosti sinergij z drugimi ustreznimi instrumenti*

Zakonodajni predlog je skladen z Uredbo (ES) št. 1/2003, s katero bo dosegel tudi močne sinergije, saj bo ta predlog NOK omogočil, da bodo uresničili svoj polni potencial v decentraliziranem sistemu izvajanja pravil konkurence EU, ki ga določa navedena uredba.

1.6. **Trajanje ukrepa in finančnih posledic**

Časovno neomejen(-a) predlog/pobuda

1.7. **Načrtovani načini upravljanja²**

Neposredno upravljanje, ki ga izvajajo Komisija in njene službe.

2. **UKREPI UPRAVLJANJA**

2.1. **Pravila o spremljanju in poročanju**

Odobritve bodo uporabljene za vzdrževanje, razvoj, omogočanje gostovanja, upravljanje in podporo osrednjega informacijskega sistema (sistem Evropske mreže za konkurenco) v skladu z ustreznimi standardi zaupnosti in varnosti podatkov. Z njimi se bo na različne načine zagotavljalo tesno sodelovanje med NOK in Komisijo v okviru Evropske mreže za konkurenco. Uporabljala se bodo pravila o poročanju generalnega direktorata.

2.2. **Upravljavski in kontrolni sistem**

2.2.1. *Ugotovljena tveganja*

Kar zadeva IT: tveganje, da sistemi IT ne bodo učinkovito podprli delovanja Evropske mreže za konkurenco.

2.2.2. *Podatki o vzpostavljenem sistemu notranje kontrole*

IT: Učinkoviti postopki upravljanja IT, ki dejavno vključujejo uporabnike sistemov.

Odhodki: cilj postopkov notranjih kontrol je zagotavljanje ustreznega obvladovanja tveganj v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo osnovnih transakcij ob upoštevanju narave plačil. Poleg tega je sistem kontrole sestavljen iz različnih elementov, kot so poročanje višjemu vodstvu, predhodno preverjanje s strani osrednje finančne skupine, notranji svetovalni odbor za javna naročila in pogodbe, naknadne kontrole in revizije službe za notranjo revizijo in Evropskega računskega sodišča.

2.2.3. *Ocena stroškov in koristi kontrol ter ocena pričakovane stopnje tveganja napak*

Odhodki: stroški kontrol so ocenjeni na manj kot 3 % skupnih odhodkov. Koristi kontrol z nefinančnega vidika zajemajo: boljše razmerje med kakovostjo in stroški, odvratilni učinek, povečanje učinkovitosti, sistemske izboljšave in upoštevanje predpisov.

² Podrobni podatki o načinih upravljanja in sklicevanja na finančno uredbo so na voljo na spletišču Generalnega direktorata Evropske komisije za proračun: http://ec.europa.eu/budget/index_en.cfm.

Tveganja se učinkovito zmanjšujejo z vzpostavljenimi kontrolami, stopnja tveganja napak pa je ocenjena na manj kot 2 %.

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Tveganja goljufij zmanjšujejo posebne kontrole. V zvezi z dejavnostmi in operacijami, pri katerih obstaja večje tveganje goljufije, se izvajata še posebej poglobljena spremljanje in kontrola. Zgoraj navedeni kontrolni sistem in narava odhodkov v okviru neposrednega upravljanja omogočata, da se ocena verjetnosti goljufij opredeli kot nizka.

Za vse transakcije se opravijo prvostopenjske predhodne kontrole v skladu z našimi finančnimi tokovi. Kontrole so tako operativne kot tudi finančne, operativni začetek in preverjanje izvaja operativni direktorat, finančni začetek in preverjanje pa izvaja finančna služba v enoti COMP R2.

Tveganje goljufije se oceni vsako leto v okviru postopka obvladovanja tveganja.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

Obstoječe proračunske vrstice

V letu 2016 so se informacijski sistemi, ki podpirajo operacije Evropske mreže za konkurenco, financirali iz programa ISA² v okviru ukrepa ABCDE. Drugi stroški, ki nastanejo v zvezi z delovanjem Evropske mreže za konkurenco, se financirajo v okviru upravnih odhodkov. Enako bo veljalo v letih od 2017 do 2020. Modalitete proračunskih posledic predloga po letu 2020 bodo odvisne od predlogov Komisije o naslednjemu večletnemu finančnemu okviru in od končnega izida pogajanj o večletnem finančnem okviru za obdobje po letu 2020.

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic.

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica		Vrsta odhodkov		Prispevek	
	Razdelek 1a	dif./ nedif. ³	držav Efte ⁴	držav kandidat ⁵	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
	26 03 01 00	DIF.	DA	DA	NE	NE

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica		Vrsta odhodkov		Prispevek	
	Razdelek 5	dif./ nedif.	držav Efte	držav kandidat	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
	03 01 02 1 1	nedif.	NE	NE	NE	NE

³ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

⁴ Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

⁵ Države kandidatke in po potrebi potencialne države kandidatke z zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene posledice za odhodke

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odhodke

Razdelek večletnega finančnega okvira			Številka 1a	„Konkurenčnost za rast in delovna mesta“			
v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)							
GD: COMP			Leto 2018	Leto 2019	Leto 2020	Naslednja leta (plačila)	SKUPAJ
• Odobritve za poslovanje							
Proračunska vrstica 26 03 01 00 ⁶	obveznosti	(1)	1,000	1,000	1,000		3,000
	plačila	(2)	0,700	0,900	1,000	0,400	3,000
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov ⁷							
Odobritve za GD COMP SKUPAJ	obveznosti	$=1+1a+3$	1,000	1,000	1,000		3,000
	plačila	$=2+2a+3$	0,700	0,900	1,000	0,400	2,600
• Odobritve za poslovanje SKUPAJ	obveznosti	(4)	1,000	1,000	1,000		3,000
	plačila	(5)	0,700	0,900	1,000		3,000
• Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ			(6)	0	0	0	0
Odobritve iz RAZDELKA 1a večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	$=4+6$	1,000	1,000	1,000		3,000
	plačila	$=5+6$	0,700	0,900	1,000	0,400	3,000

⁶ Ti zneski so okvirni, pri čemer je treba upoštevati letni proračunski postopek in prednostne naloge, določene v letnem delovnem programu ISA².

⁷ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

Razdelek večletnega finančnega okvira	5	„Upravni odhodki“
--	----------	-------------------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto N	Leto N+1	Leto N+2	Naslednja leta (plačila)	SKUPAJ
GD: COMP						
• Človeški viri		0,759	0,759	0,759		2,277
• Drugi upravni odhodki		0,500	0,550	0,550		1,600
GD COMP SKUPAJ	odobritve	1,259	1,309	1,309		3,877
Odobritve iz RAZDELKA 5 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	1,259	1,309	1,309		3,877

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto N ⁸	Leto N+1	Leto N+2	Naslednja leta (plačila)	SKUPAJ*
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 5 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	2,259	2,309	2,309		6,877
	plačila	1,959	2,209	2,309	0,400	6,877

3.2.2. Ocenjene posledice za odobritve za poslovanje

Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju.

GD za konkurenco ne more predložiti izčrpnega seznama rezultatov, ki bodo doseženi s finančnimi intervencijami, povprečnih stroškov in števil, kot zahteva ta oddelek, saj je to nova pobuda, v zvezi s katero ni nobenih predhodnih statističnih podatkov, iz katerih bi bilo mogoče izhajati.

Da bi se utrdilo tesno sodelovanje v okviru Evropske mreže za konkurenco in bi se optimalno dosegli cilji, med drugim predvidevamo, da bodo nastali naslednji odhodki:

- stroški za vzdrževanje, razvoj, omogočanje gostovanja, upravljanje in podpora osrednjega informacijskega sistema (sistem Evropske mreže za konkurenco) v skladu z ustreznimi standardi zaupnosti in varnosti podatkov. Uspešno in učinkovito delovanje Evropske mreže za konkurenco je odvisno od interoperabilnosti,
- drugi upravni stroški, povezani z delovanjem Evropske mreže za konkurenco, kot so:

⁸ Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude.

- stroški, povezani z organizacijo srečanj,
- zagotavljanje usposabljanja za nacionalne organe, pristojne za konkurenco,
- tiskano gradivo, prevedeno v vse jezike,
- izdajanje priporočenih praks / napotkov, prevedenih v vse jezike.
- nadaljnje raziskave/študije/ocene.

3.2.3. Ocenjene posledice za odobritve za upravne zadeve

3.2.3.1. Povzetek

Za predlog/pobudo niso potrebne dodatne odobritve za upravne zadeve.

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerazporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve. Enako velja za odobritve, potrebne za kritje drugih upravnih odhodkov.

3.2.3.2. Ocenjene potrebe po človeških virih

Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

	Leto N	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3	Neomejeno trajanje (glej točko 1.6) (glej točko 1.6)
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)					
XX 01 01 01 (sedež in predstavništva Komisije)	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
XX 01 01 02 (delegacije)					
XX 01 05 01 (posredne raziskave)					
10 01 05 01 (neposredne raziskave)					
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ)⁹					
XX 01 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev)					
XX 01 02 02 (PU, LU, NNS, ZU in MSD na delegacijah)					
XX 01 04 yy ¹⁰	– na sedežu				
	– na delegacijah				
XX 01 05 02 (PU, NNS, ZU za posredne raziskave)					
10 01 05 02 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)					
Druge proračunske vrstice (navedite)					
SKUPAJ	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5

XX je zadevno področje ali naslov.

⁹ PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

¹⁰ Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerezporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	AD – spremljanje in usklajevanje v okviru Evropske mreže za konkurenco AST – vodja projektov IT za sisteme, ki podpirajo delovanje Evropske mreže za konkurenco, usklajevanje srečanj Evropske mreže za konkurenco
Zunanji sodelavci	Ni relevantno.

3.2.4. *Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom*

Predlog/pobuda je v skladu z veljavnim večletnim finančnim okvirom in trenutnim finančnim načrtovanjem programa ISA², zato niso potrebna dodatna sredstva.

3.2.5. *Udeležba tretjih oseb pri financiranju*

V predlogu/pobudi ni načrtovano sofinanciranje s strani tretjih oseb.

3.3. **Ocenjene posledice za prihodke**

Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.